

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Izozemstvo:
Mesečno 20 D. Letno 240 D.
Oglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 50 para, večkrat popust

JUGOSLAV

do:
na knjižnica
Pavšalni franko.
Ljubljana.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 380
Uprava:
S. Telefon 44
si se ne vračajo.
m je priložiti znanih
za odgovor.

Privatni sestanek kralja Aleksandra z predsednikom Masarykom.

Praga, 1. septembra. (Izv.) Českoslovaški tiskovni urad poroča: Jugoslovanski kralj Aleksander je danes privatno posetil predsednika Masaryka na njegovem letovišču v Laní.

Naša država spoštuje mednarodne pogodbe.

NERESNIČNE VESTI O ZBIIRANJU NAŠIH ČET OB AVSTRIJSKI MEJI

Beograd, 1. septembra. (Izv.) S kompetentne strani se demantirajo vse vesti, izozemskih listov in poročevalnic o vojaških pripravah in gibanju čet v naši državi v zvezi s krizo v Avstriji. Vse te vesti so brez vsake podlage, že zaradi tega, ker ni povoz

da za take ukrepe, zlasti, ker so vsi interesi in sicer ministrom za pravosodje, za narodno zdravstvo, za vojno in finance. V zvezi s sklepi kronskega sveta bo potekal zakonski načrt predložiti narodni skupščini začetkom oktobra. Ker gre za izenačenje zakonodaje, se bo o načrtu tega zakona razpravljalo skrajšanim potom.

Invalidski zakon.

Beograd, 1. septembra. (Izv.) S sodelovanjem osrednjega odbora Udruženja invalidov je ravnatelj invalidskega oddelka izdelal načrt invalidskega zakona, o katerem bodo razpravljali na kongresu invalidov dne 1. 8. in 9. septembra v Ljubljani. Tega kongresa se bodo udeležili zastopniki vlade in invalidskih udruženj. Takoj po kongresu bo minister za socialno politiko dr. Žerjav pred-

ložil načrt tega zakona ministrskemu komiteju in sicer ministrom za pravosodje, za narodno zdravstvo, za vojno in finance. V zvezi s sklepi kronskega sveta bo potekal zakonski načrt predložiti narodni skupščini začetkom oktobra. Ker gre za izenačenje zakonodaje, se bo o načrtu tega zakona razpravljalo skrajšanim potom.

Dvorni svet naj reši afero kraljeviča Giordija.

NASPROTUJOČE SI VESTI. — VLADNI DEMENTIJI.

Beograd, 1. septembra. (Izv.) »Politika« piše o vprašanju ureditve položaja princa Gjorgja: V pouč. krogih zatrjujejo, da bo vlada v prih. seji min. sveta, dne 5. septembra, predlagala kralju, naj skliče dvorni svet, ki naj končno reši stališče Gjorgja in sveti naj bi tvorili kralj Aleksander, princzinja Jelena, princeza Arzen in Pavle, patriarh Dimitrije, ministrski predsednik Pašć, ministar za pravosodje dr. Laza Marković, predsednik kasacijskega sodišča Jovanović. Ni izključeno, da se princ Gjorgje še v zadnjem trenutku odloči odpotovati v Niš. V tem slučaju se dvorni svet ne bi sklical.

Beograd, 1. sept. (Izv.) Iz izjav, ki jih je včeraj podal zastopnik ministrskega predsednika minister za notranje posle Kosta Timotijević, je razvidno, da bo princ Gjorgje pristal na vsako odločitev kralja Aleksandra. Le na ta način more kraljevič doseči boljše uspehe. V pogovoru z notranjim ministrom Timotijevićem je izjavil princ Gjorgje, da ima veliko veselje do gospodarstva in je pri tem namignil, da bi mu bilo zelo ljub, ako se mu odkaže kako posestvo, ki bi ga obdeloval.

Vesti o stališču kraljeviča si torej diametralno nasprotujejo. Mislimo pa, da za paznega čitalca ne bo težko najti resnice.

Beograd, 1. sept. (Izv.) Iz kabineta predsednika ministrskega sveta (tiskovni oddelke) se poroča: Povodom včerajšnjega članka »Beogradskega Dnevnika«, ki navaja nekatere izjave zastopnika ministrskega sveta notranjega ministra Kosta Timotijevića v vprašanju ureditve stališča princa Gjorgja smo pooblaščen izjaviti, da so vse te trditve neresnične in od kraja do konca netočne.

Vprašanje nemških reparacij.

FRANCOZI SO V GLAVNEM ZADOVOLJNI Z ODLOČITVIJO REPARACIJSKE KOMISIJE.

Pariz, 1. septembra. (Izv.) Ministrski predsednik je ministrskemu svetu poročal o sedanjem položaju različnih, na zunanjo politiko se nanašajočih vprašanj. Ker reparacijska komisija Nemčiji ni dovolila naprednega moratorija, ne preostaja ministrskemu svetu drugega, kakor da vzame za sedaj to odločitev reparacijske komisije na znanje.

ratorij jasno odklonjen, s čimer se da ugotoviti krivda Nemčije in se more nastopiti s sankcijami, ter da se zahtevajo od Nemčije nova jamstva.

Pariz, 1. sept. (Izv.) Ministrski predsednik Poincaré je vzel na znanje odločitev reparacijske komisije, da si je glede plačilnih modalitet za belgijske prioritete pridržal pravico svobodnega nastopanja, dokler se uveljavijo po reparacijski komisiji stavljeni predlogi. Ministrski svet je za to, da se skliče v najkrajšem času komisija, ki bi se bavila z medzavzušnimi dolgovi in reparacijami.

Izvoz ruskega zlata in srebra iz Jugoslavije.

Beograd, 1. sept. (Izv.) »Politika« piše o izvozu vranglovskega zlata: Včeraj se je povrnil finančni minister dr. Kosta Kumanudi v Beograd. Izjavil je, da je ruska Založna banka, ki je spravila svojo zlatino in srebrnino v Dalmaciji v varnost, zaprosila jugoslovansko vlado, da sme te varnostne predmete spraviti v Anglijo in jih tam prodati, ker je zastavni rok že davno potekel. Finančno ministrstvo je dovolilo izvoz teh predmetov, toda s pogojem, da je treba, kakor pri izvozu drugega blaga, tako tudi za vsako množico zlatih in srebrnih predmetov, ki se iz-

vozi, založiti pri Narodni banki v Beogradu odgovarjajočo vsoto v zdravi valuti. Narodna banka bo potem to zdravo valuto prodala in ruski Založni banki nakazala odgovarjajoči znesek v dinarjih. Vlada je odposlala posebnega uradnika finančnega ministrstva, ki naj prisotvuje vkrcaju teh vrednostnih predmetov na ladjo. V finančnih krogih se je danes dopoldne govorilo, da so ruski bančniki pri Narodni banki že založili stotisoč funtov kot prvi obrok odgovarjajočega zneska za to zlatino in srebrnino.

PRED SPLOŠNO STAVKO POŠTNIH URADNIKOV NA POLJSKEM.

Varšava, 1. sept. (Izv.) Kakor poročajo listi, se je včeraj burno zborovanje poštinih in brzojavnih

uradnikov, ki zahtevajo, da se jim zvišajo plače. Ako se zahteve uradnikov zavrnejo, napovedujejo za 6. september splošno stavko.

Novo dobroto za javne nameštence.

Beograd, 1. septembra. (Izv.) Finančni minister dr. Kumanudi je odredil, da se v zvezi določb finančnega zakona za letošnje leto skrajšajo za 50 odstotkov dnevnice in dragijske doklade vsem onim državnim nameštencem, ki dobivajo hrano in natura, ali pa ki se nahajajo v državnih bolnišnicah, internatih in podobnih zavodih.

POROČILA O STANJU LETOSNJE ŽETVE

Beograd, 1. septembra. (Izv.) Minister za notranje stvari Kosta Timotijević je zahteval od vseh političnih oblastev v državi, naj mu nemudoma pošljejo poročila o stanju letošnje žetve.

PREMESTITEV URADNIKOV V DIPLOMATSKI SLUŽBI.

Beograd, 1. sept. (Izv.) V ministristvu za zunanje stvari se pripravljajo ukazi o premestitvi uradnikov v diplomatski službi v večjem obsegu.

RAZTEGNITEV ITALIJANSKIH POLICIJSKIH ZAKONOV NA ZASUJNENE POKRAJINE.

Rim, 1. sept. (Izv.) Ministrski svet je sklenil vse italijanske zakone, ki se tičejo policijske službe, raztegniti na nove pokrajine in urediti imenovanje krajev.

NOVE NESREČE NA NAŠIH ŽELEZNICAH.

Beograd, 1. sept. (Izv.) Včeraj sta se zopet pripetili dve železniški nesreči. Na progi Beograd-Niš je med postajami Velika Plana in Veliko Orašje zavozil tovorni vlak, prihajajoč iz Beograda v osebni vlak iz Smedereva. Sumek je bil tako močan, da je bilo razbitih več voz. Pri tej nesreči je bil ubit sprevodnik poštne ambulancnega voza, kakor tudi več potnikov. — Snoči ob 11. se je osebni vlak pri postaji Salač zalezel na odprti progi v več vagonov polnih lesa. Lokomotiva in nekaj osebnih voz je skočilo iz tira. Več potnikov je bilo težko ali lahko ranjenih.

DALMACIJA IN HERCEGOVINA STRADA.

Beograd, 1. sept. (Izv.) Mostarski škof je danes posetil ministra za notranje posle Timotijevića in mu je slikal položaj v Dalmaciji in Hercegovini, ki je nastal vsled pomanjkanja živil in krme. Po tem posetu je minister takoj brzojavil v Sarajevo in Split, naj mu oblastva takoj poročajo, koliko živil porebujeta ti dve pokrajini.

NOV PRIBIČEVCEV LIST.

Beograd, 1. septembra. (Izv.) Danes je izšla prva številka novega Pribičevcevega dnevnika »Preporoda«, čigar ravnatelj sta Pavle Jurisic in Petar Ivanković.

GRŠKO-TURŠKA VOJNA.

Angora, 1. sept. (Izv.) Grki so skušali prekoraciti reko Meander, vendar pa so jih Turki zavrnili in zasledovali. V vseh odsekih je zaznamovati živahno delovanje turškega topništva.

SPLOŠNA TISKARSKA STAVKA V GRADCU.

Gradec, 1. septembra. (Izv.) Vsi tiskarji tukajšnjih listov so nocoj začeli stavkati vsled navodila, ki so ga dobili z Dunaja. Zaradi tega listi jutri ne bodo izšli. Jutri popoldne bo shod stavkajočih tiskarjev.

Borzna poročila.

Curij, 1. septembra. Berlin 0.37, Newyork 526, Milan 23.05, Praga 17.20, Budimpešta 0.23, Zagreb 1.40, Varšava 0.06, Dunaj 0.005, avstrijske krome 0.0075.

Berlin, 1. septembra. Dunaj 1.78, Budimpešta 75.93, Praga 5617.95, Pariz 10.087.35, Curij 24.569.25.

Praga, 1. septembra. Dunaj 0.03375, Berlin 2.20, Rim 129.75, Pariz 229.25, London 132.75, Curij 563.50, italijanske lire 128.75, avstrijske krome 0.03375.

Zagreb, 1. septembra. (Izv.) Dunaj 0.13 — 0.135, Berlin 6 — 6.75, Budimpešta 4.50 — 5, Italija 395 — 425, London (izplačilo) 410 — 423, Newyork (izplačilo) 90 — 92, Pariz 700 — 730, Praga 295 — 330, Švica 1748 — 1775, Švica (ček) 1700, Varšava 1.10, Valute: ameriški dolarji 90, avstrijske krome 0.12 — 0.13, češkoslovaške krome 290 — 300, napoleonidori 390 — 325, nemške marke 8 — 10.

Beograd, 1. septembra. (Izv.) (Povprečni tečaj): Devize: Dunaj 0.135, Berlin 6.30, Budimpešta 5.10, Milan 396.20, London 407, Newyork 91.35, Pariz 695, Praga 303, Švica 1742.41.

Dr. Žerjav dementira.

Pooblaščen zastopnik ministrstva za socialno politiko g. dr. Žerjav nam z ozirom na naš uvodnik »Priznavajo« od 27. t. m. pošilja sledeči popravek: »Nis res, da je minister za socialno politiko dr. Žerjav predsednik večinskega sindikata, ki se je stvoril med zagrebško Slavensko banko in dunajsko Länderbanko in ki ima v rokah Trboveljsko premogokopno družbo, res pa je, da imenovan ni niti predsednik, niti sploh član tega sindikata. V Ljubljani, dne 29. avgusta 1922. Dr. Josip Klepec, odvetnik v Ljubljani.«

Mi smo priobčili v našem listu 24. avgusta t. l. v uvodniku »Resnica o nacionalizaciji Trboveljske premogokopne družbe«, da je minister za socialno politiko dr. Žerjav član večinskega sindikata delničarjev Slavenske banke, ki je izvedla, kot smo natančno dokazali, lažno nacionalizacijo Trboveljske družbe tako, da je še danes nad 1/2 družbinega kapitala v tujih, skoro izključno nemških židovskih rokah. V našem listu 30. avgusta t. l. smo v četrtem odstavku članka »Slepomišenje na vrhuncu« objavili, da je dr. Žerjav »kot že večkrat povedano, predsednik sindikata večinskih delnic«.

G. dr. Žerjav se lovi za posamezne besede, da bi s tem prikril svojo skrivno na psevdonacionalizaciji Trboveljske družbe! Temu nasproti konstatiramo ponovno, da je letošnja »nacionalizacija« provedla Žerjavo-Praprotnikova »Slavenska banka«. To je nesporno dejstvo, ki ga je »Jutro« samo v reklamnem tom oznanilo 21. junija t. l. Da je bila ta »nacionalizacija« le pesek v očeh slovenskemu narodu in navadna prevara javnosti v osebno korist »nacionalizatorjev«, to stoji, je dokazano in do danes neovrženo tudi od »Jutrovcev« samih. Ker pa hoče dr. Žerjav s svojim dementijem v včerajšnjem »Jutru«, kakor tudi, potem svojega pooblaščenega zastopnika in »Jutro« samo, ki je pred par dnevi objavilo debelo tiskano vest, da dr. Žerjav ni ne v upravnem svetu, ne v eksperimentalnem odboru in ne v nadzorstvu Slavenske banke, česar ma tudi nihče očital ni, — le prikriti žalostno dejstvo, da je on, dr. Žerjav, minister za socialno politiko, kot predsednik večinskega sindikata delničarjev Slavenske banke, aktivno sodeloval pri lažni nacionalizaciji Trboveljske premogokopne družbe, ki bi je v obraz najprimitivnejšemu čutu narodne in osebne poštenosti, objavljamo na podlagi avtentičnih informacij sledeče:

Za fuzijo med Jugoslovensko Union-banko in Slavensko banko v Zagrebu se je pogajal odbor, ki je bil sestavljen tako-le: za Jugosl. Union-banko dr. Gregor Žerjav, dr. Albert Kramer, Avgust Praprotnik, dr. Lipold, dr. Brezigar in neki Pettauer, za Slavensko banko pa predsednik Janko Zimmermann, podpredsednik dr. Rudolf Rodanić in člani uprave sveta dr. Branko Arko in Anton Kristan. Ta pogajanja so se vodila v Ljubljani v stanovanju dr. Žerjava in v stanovanju Praprotnika. Pri teh pogajanjih se je sklenila majoritetna sindikatna pogodba nove fuzionirane t. j. Slavenske banke in je v tej sindikatni pogodbi obvezno utrjeno, da se predsednikom skupnega večinskega sindikata od 200.000 delnic fuzionirane Slavenske banke imenuje dr. Gregor Žerjav, njegovim namestnikom pa g. Janko Zimmermann in da ta sindikatna pogodba velja za 6 let. To pogodbo je razven ostalih sodeloval lastnoročno tudi dr. Gregor Žerjav in je letos na temelju te pogodbe bila tudi izvedena fuzija. Ta pogodba je še do danes v veljavi ter vedo zanjo vsi člani upravnega sveta Slavenske banke.

Dr. Žerjav in njega slugi v »Jutru« pač ni bilo treba drezati tja, kjer stvar itak že preveč smrdi. Tako nas je gospoda primorala, da smo danes objavili nekaj detajlov, ki še bolj jasno kažejo sodelovanje in skrivno dr. Žerjava pri humbergu, ki ga »Jutrovci« imenujejo »nacionalizacija Trboveljske družbe«. Oni so pač v objemu z avstrijskimi židi »nacionalizirali« stotimilijonske iznose za svoje žepne in to je zanje nacionalizacija! Da pa ima vsled njihove krivde in aktivnega, namernega sodelovanja še danes tajni židovski kapital v Trboveljski premogokopni družbi odločilno premoč na škodo naše države in posameznikov-konsumentov, kakor tudi delavcev v premogovniških družbe, to je zanje posravska stvar!

Tako je, g. minister za socialno politiko in predsednik večinskega sindikata delničarjev Slavenske banke — »nacionalizatorice«! Prisojali smo Vam malo več spretnosti pri maskiranju vaše prave barve z nacionalno in osebno nesebičnostjo. Za prihodnjic pa se pravočasno spomnite na posledice, ki nastanejo, če se zamorec pere...

Pozivljamo g. dr. Žerjava in pričakujemo, da točno in jasno izjavi in dokaže, da ni in ni bil predsednik večinskega sindikata delničarjev Slavenske banke, ko je le-ta izvedla lažno nacionalizacijo Trboveljske premogokopne družbe in da torej ni skriv na tem čisto navadnem zločinu na našem narodnem gospodarstvu, ki so ga v jasni zavesti zagrešili v lastno korist on in njegovi častiti prijatelji pod masko državotvornih nacionalizatorjev!

Iz češkega parlamentarnega življenja.

Praga, 1. septembra. (Izv.) Kakor poročajo bruske »Lidove Noviny« so se včeraj v prisotnosti predsednika Masaryka sestali člani izvrševalnega odbora koalicijskih strank pri ministrskem predsedniku. Razpravljali so v glavnem o vprašanju postopanja pri sestavi nove vlade, na čije čelo bo stal poslanec Švehla, Domneval, da bo poslanec Švehla v tem znišiu pospešil

svoja predela, da pa se bo kljub temu dotedanja vlada predstavila narodni skupščini. Šele v bodočem zasedanju. Ni pa izključeno, da se parlament z ozirom na pritisk socialističnih strank, ki opozarjajo na industrijsko in gospodarsko krizo, sestane prej, kakor je bilo nameravano. Vendar o tem še ni padla odločitev.

Oster spor med Belgijo in Nemčijo.

DVA BELGIJSKA VOJAKA USTRELJENA.

Berlin, 1. septembra. (Izv.) V zgodnjih jutrenjih urah sta bila v Ober Kasslu pri Düsseldorfu ustreljena dva belgijska vojaka, en vojak na straži in en narednik. Morili so doslej še neznan. Varnostna oblast je takoli, ko je zaznala za ta čin, uvedla preiskavo. Odredila je več hišnih preiskav. Doslej je bilo aretiranih sedem oseb. — K tej vesti pripominja Wolff-bureau: Iz predložnih poročil se ne da nič gotovega sklepati o motivih tega čina in o storilcih. Vendar pa se mora zavratni umor, ako se je dogodil, neglede na to, kdo je bil umorjen, nujno strožje obsojati. Takoljšnja pojasnitev ni samo v belgijskem, ampak tudi v nemškem interesu.

Bruselj, 1. septembra. (Izv.) Povodom dejstva, da sta bila v Ober Kasslu umorjena dva belgijska vojaka, je belgijska vlada zaprosila generala Riquailja, naj odredi v mestu hišne preiskave in naj sproti načelnikom političnih civilnih oblastev, da bodo aretirani ako tekom šestih ur ne ugotovijo krivcev. Minister za zunanje stvari Jaspar je poleg tega energično protestiral pri nemškem pravniku. Zahteval je tudi, pridržujoč si kasnejše sankcije, naj se nemška vlada opraviči. Belgijski vrhovni komisar je dobil brzojavno nalog, naj predlaga medzavzuštilni vrhovnim komisarjem, da odredijo vse potrebno, da se zagotovi varnost belgijskih čet.

Vprašanje na g. ministrskega predsednika.

Ljubljanski dnevnik »Jugoslavija« od 24. avgusta t. l. je objavil članek o nacionalizaciji Trboveljske premogokopne družbe, v katerem težko obtožuje gotove merodajne faktorje.

Vsa javnost je nestrpno čakala, kaj porečejo prizadete osebe na te težke obtožbe. Na veliko začudenje vseh pa ljubljanski dnevnik »Jutro«, glasilo g. ministra za soc. politiko dr. Gregorja Žerjavi v gornjem članku navedenim činjenicam ne samo ni oporekalo, temveč je v opravičilo (1) v članku od 25. avg. t. l. potrdilo, da se je izvršila nacionalizacija tudi večine drugih tujih podjetij na isti način: ter je časopise, kakor »Slov. Narod«, ki je ona razkritja imenoval senzacionalna, označil za lažne.

Potemtakem smatrajo prizadete osebe popolnoma pravilno in upravičeno.

1. da se pod imenom nacionalizacije tujih podjetij izvede transakcija, ki pusti ogromno večino dotičnih delnic v rokah inostranskih kapitalistov in domačim spekulantom omogoči velikanski dobiček na očito škodo našega narodnega gospodarstva;

2. da se minister za soc. pol. kot član in predsednik mariotetnega sindikata udeleži take špekulacije in psevdonacionalizacije ter pri tem prevara javnost in kraljevo vladu;

3. da isti minister potem v ravno sedaj nastalem meznem boju med delavstvom in trboveljsko družbo nastopa kot zaupnik vlade in posredovalec, akoravno je član in pred-

sednik sindikata, ki je izvršila psevdonacionalizacijo Trb. družbe in ki ima ves interes na tem, da se dohodki te družbe zvišajo na škodo konsumentov in delavcev.

Trboveljski premogokopi so za vse naše narodno gospodarstvo tako velike važnosti, da je že iz tega razloga nujno potrebno, da se razmere pri Trb. družbi čimprej razčistijo. Vrh tega pa zahteva tudi javna morala in usoda 12.000 delavcev, da se kraljeva vlada čimprej zanima za delovanje nacionalizatorjev in gospoda ministra za socialno politiko.

Podpisani naslavlja zato na gospoda Ministra Predsednika sledeča vprašanja:

1. Ali je voljan takoj odrediti preiskavo o obtožbah navedenih v »Jugoslaviji« od 24. avgusta t. l.?

2. V slučaju, da preiskava potrdi te obtožbe, ali smatra, da se ujema z ugledom kraljeve vlade in javno moralo, da nastopa kot njen zaupnik v vprašanju Trb. družbe gospod minister za soc. politiko, ki je na zvišanju dohodkov te družbe interesiran kot član in predsednik mariotetnega sindikata Slavenske banke v Zagrebu?

3. Kaj misli ukreniti, da se omogoči »nacionalizacija« naših rudnikov na tak način, kakor je izvedena pri Trb. družbi?

Prosim nujen pismen odgovor v roku, predpisanem v poslovniku.

Ljubljana, 1. septembra 1922.

Ivan Deržič, narodni poslanec.

Zopetno povišanje cen trboveljskega premoga.

Te dni razpošilja Trboveljska družba svojim odjemalcem dopise, v katerih naznanja, da vsled stavke rudarjev in povišanja mezd povišuje ceno pri toni za 70 kron od 1. septembra t. l. Ena tona kosovca stane torej od tega časa 870 K. Družbi se je z različni mahinacijami posrečilo, da je v kratki dobi povišala ceno najprej na 800 K in sedaj zopet na 870 K. Glede premoga za železnice je do sedaj samo toliko znano, da je sklenjena pogodba, po kateri plačajo državne železnice za kosovec 695 K za zdrob pa 625 K. Vsi drugi pogoji za to ceno so začasno popolnoma neznan in je uprav tipično, da o teh cenah južna železnica ni bila niti obveščena vzlic temu, da ta po Regime provisor stoji pod direktno državno kontrolo in se je država zavezala, da plača eventualne zgube za obrat južnoželezniški prog v Jugoslaviji. Sedaj obstoji spor: Trboveljska družba zahteva od južne železnice isto ceno kot od privatnikov, južna pa pravi, da mora imeti dovoljenje od prometnega ministrstva, odnosno vlade in da sama ne more in ne sme plačati višjih cen kakor državna železnica.

Trboveljska družba je od novega leta zahtevala povišanje cen. V to svrhu se je sestavila posebna komisija, ki je v januarju in februarju t. l. na licu mesta na podlagi knjig ugotovila produkcijske stroške. S tem elaboratom Trboveljska družba ni bila zadovoljna in je v ministrstvu šum in rudnikov uspela in dobila novo komisijo, obstoječo iz 4 gospodov tega ministrstva pod vodstvom g. generalnega direktorja Dr. Antule. Eden od teh gospodov, inšpektor Jovanović je bil pred kratkim po poročilih vladnih listov od ministra Rafajlovića baže radi poverb odpuščen iz državne službe. Ta nova komisija je v treh dneh (1 dan Trbov-

lje, 1 dan Ljubljana, 1 dan Bled) ovrgla prvo poročilo in pristala na zahteve Trboveljske družbe.

Med tem pa je delavstvo vsled vedno večje draginje zahtevalo povišanje mezd. Na prošnjo zaupnikov delavstva v parlamentu so opozicijske stranke vložile nujno interpelacijo, ki je bila v plenumu parlamenta obravnavana dne 13. julija 1922.

Minister šum in rudnikov je pod pritiskom dokazov moral pristati na utemeljen prehod na dnevni red in sicer pod sledečimi pogoji: 1. da se sestavi interministerijska komisija v svrhu preiskave delavskih razmer in 2. da se izvoli odbor g. poslancev v svrhu priprave novega rudarskega zakona. Priporočam, da v tej tako važni debati od slovenskih demokratov sploh nobeden ni niti zminil. Gospod Kuvovec se je celo razburjal, ko se je podpisani trdo bojeval z ministrom Rafajlovićem.

One dni je bila v Beogradu kombinirana deputacija, ki jo je spravila skupaj, ne vem na kak način, Trboveljska družba. Prometno ministrstvo se je z vsemi močmi upiralo vsakemu povišanju cene premoga. Na skupni seji zastopnikov prometnega ministrstva in Trboveljske družbe je prišlo skoraj do pretepa med g. dr. Benkovičem na eni in g. inž. Dimitrijevičem in Atanackovičem na drugi strani. Dejstvo je, da se je ta konferenca morala prekiniti in do sporazuma je prišlo šele drugi dan. Pri pogajanjih so bili pomočniki prometnega ministrstva, g. Avramović in g. generalni direktor Ilić, za Trboveljsko družbo pa g. Skubić in pravni zastopnik, beogradski odvetnik g. Zlatanović. Ekonomsko oddeljenje prometnega ministrstva pogodbe ni hotelo sestaviti in se je ista sestavljala pri generalnem direktorju Iliću. Železniški strokovnjaki v promet-

nem ministrstvu, ki so bili člani različnih komisij pri odločevanju produkcijskih stroškov, so se odločno protivili povišanju in zahtevali direktno državno kontrolo v svrhu obrambe državnih interesov. Zmagala pa je Trboveljska družba pod pritiskom dr. Antule iz ministrstva šum in rudnikov. Zelo poučno je, da je glavno glasilo demokratske stranke, beograjska »Demokratija« v treh člankih ostro obsodilo postopanje funkcionarjev ministrstva šum in rudnikov in da je direktno zahtevalo energično intervencijo države v istem času, ko je glavno demokratsko glasilo v Ljubljani, »Jutro«, lomilo kopja za nesramne čifutske oderuhe pri Trboveljski družbi.

Konstatiram tudi, da minister Rafajlović ni odposlal interministerijske komisije in je s tem postal sokriv, da je bilo delavstvo prisiljeno stopiti v stavko. O tej stvari bo še govora v parlamentu.

Trboveljski družbi se je torej posrečilo z različni mahinacijami zvišati ceno premoga v ogromni meri in to baje radi povišanja delavskih plač. Glavno pa je to, da smo doživeli direktno bankrot naših vladnih strank, ker so te izdale državne interese na ljubo par našim alijancem dunajske čifutarije. Vse države imajo že tozadevne zakone, samo pri nas je vladna gospoda imenja, da spada premog pod prosto trgovino. Povrh tega je ustanovila ta gospoda pri nas še prometni zavod za premog, ker ni hotela zaostati za čistokrvnim veletrgom Kaufmanom v Brodu, svakom Dr. Antule, ki je v Brodu v prvem trbskem društvu monopoliziral prodajo celokupnega bosanskega premoga. In ta direktna izdaja državnih interesov se vrši pri nas v znaku državotvornosti pod patronačo aktivnih ministrov in drugih najvišjih funkcionarjev v posameznih ministrstvih. Gospoda pa naj si zapomni, da pride čas, ko bo narod zahteval obračun in da takrat ne bodo pomagale nobene fraze o kristalih in požrtvovalni državotvornosti.

Ivan Deržič,
nar. poslanec.

Triumfalen sprejem ministra Pribečevića v Splitu.

Pod tem naslovom prinaša večerjši »Jutro« oduševljene tirade o frenetičnem sprejemu ministra Pribečevića in ministra Krstelja v Splitu. Seveda je stvar v resnici zgledala nekoliko drugače.

Znano je, da se minister Pribečević bori z zadnjimi silami za svoje mesto v vladi in da mu je v namen osebne rehabilitacije dobro vsako sredstvo, kakor tudi njegovemu kolegi ministru dr. Žerjavu. Tako je čudno dirnilo vse posetnike Vsesokolskega zleta v Ljubljani, ko so zagledali ministra Pribečevića v rdeči srjaci, dasi je znano vsemu svetu, da Pribečević sploh nikoli Sokol ni bil. Izkoristiti je hotel pač sokolsko idejo v svrhu osebne popularitete. Očividno isti cilj je zasledoval na sokolskem zletišču, kjer se kralj ni mogel nikamor obrniti, ne da bi videl njega, gospoda Pribečevića. Ves njegov trud pa je bil v očigled politični treznosti slovenskega naroda brezuspešen, ker naš narod se pusti nerad izrabljati od političnih pustolovcev. Vsled tega je bilo treba najti drugo torišče, kjer bi se moglo narediti poizkus rehabilitacije. In minister Pribečević si je izbral za ta namen glatujočo Dalmacijo.

Njegov prihod v Split je ostal absolutno neopažen, tako da o njem niti tamošnji demokratski organ »Život« ni vedel ničesar povedati. Na večer so plakati javljali, da bo prire-

dila demokratska stranka shod, na katerem bo govoril gospod minister. Drugi dan, v nedeljo, pa so drugi plakati srmežljivo dopovedovali splitskim meščanom, da bo shod samo predavanje. In sicer se bo to »predavanje« vršilo v kinu Karaman ob istem času, da katerega je bilo javljeno zborovanje Zagorske Zednice za pomoč gladujočim v Dalmaciji. Tako so udeležniki tega zborovanja postali obenem poslušalci Pribečevićevega predavanja.

Pribečević je govoril o vsem mogočem, metal okoli sebe s vsakovrstnimi »šlagerji«, v glavnem pa je napadal dr. Trumbića. Hotel je izrabljati glad in nejevoljo, ki vlada v Dalmaciji, zopet za svoje osebne koristi. Po njegovem govoru pa je predložil Prvislav Grisogono resolucijo — o prehrani Dalmacije.

Slučajno je došel v svoje rojstno mesto v ponedeljek dr. Trumbić, ki bi moral priti domov sicer že preje, pa se je zamudil v Gradcu radi nekaterih svojih, še pod Avstrijo konfisciranih stvari. Prišel je v Split, ne da bi vedel, da se nahaja tamkaj g. minister Pribečević in ne da bi vedel, da mu je le-ta očital avstrijantstvo — Pribečević, ki je vse do propasti Avstro-Ogrske morarhuje vodil tako

politično, da bi še danes lahko bil zvest sluga Tisze-Trumbića, ki je risikal za osvobodjenje svoje domovine v svojo eksistenco. Ob Trumbićevem prihodu pa je Split pokazal, kako misli o provokatorju-ministru.

Komaj so splitski meščani zvedeli, da prihaja Trumbić v svoje rojstno mesto, že se je podala tisočglava množica na kolodvor, da dostojno sprejme svojega velikega rojaka. Z burnimi ovacijami ga je spremila domov in dala s tem odgovor na Pribečevićevo »predavanje«.

Verni sluge njegove ekscelence so morali aranžirati svoji ali bolj po avstro-ogrsko. Njegovi Ekscelenci vsaj navidezno zadoščenje. Poslal so Njegovo Ekscelenco ministra Pribečevića v Jelso, ko pa se je vrnil, so se vršile naračene manifestacije, ki pa daleč niso dosegle veličine in prisrčnosti spontanov ovacij ob Trumbićevem prihodu.

Toliko je resnice na stvari. Da pa se »Jutro« in še bolj zagrebška »Riječ« zakajata kot besna v dr. Trumbića, to dokazuje, da jima v Splitu ni šlo vse po volji. Gospodu Pribečeviću se je namreč dogodilo v Splitu isto, kar se mu je preje dogodilo v Ljubljani. Narod mu v svojem zdravem čutenju ni nasedel.

Politične vesti.

Promocija.

Imamo ga!
Raduj se Jugosloveni!
Vzrastel nam je mož državnik,
genij neprekosljiv.

Píše se slovenski — Pitt ali
dr. Grga Žerjav.

To diplomu je velikemu Grgi izstavilo večerjši »Jutro«.

Pit, pit, pit,
pit, pit, pit
pravi »Jutro«.
Čuri — muri
pravimo mi!

Nerodna pomota.

Sinočnji »Slov. Narod« poroča med dnevnimi vestmi, da sta se udeležila nekega shoda v Selcih mimo prištev SLS tudi publicist Albin Prepeluh in g. Ivan Kocmur in da je to znamenje, da vstopita imenovana v klerikalno stranko.

Informirali smo se o zadevi in izvedeli, da je bil v Selcih z g. Prepeluhom znani nemški publicist Herman Wendel, ki potuje sedaj v študijske svrhe po Sloveniji in ki ga sam

»Slov. Narod« v isti sinočnji številki priporoča svojim somišljenikom v prijaznem sprejem.

Mesto g. Kocmura obstoji po »Slov. Narod« nevarnost za Hermana Wendla, da prestopi v klerikalno stranko.

Točnost je točnost — in »Slov. Narod« nudi zadnje čase čudovito sliko točnosti.

Prvi odmevi budgeta.

Budget, ki so ga demokratje in radikali tako toplotno zagovarjali, že kaže prve svoje luknje. Vojni minister zahteva 30 milijonov naknadnega kredita, ker se je od sprejema budgeta pa do sedaj živeli tako podražili, da grozi kriza prehranitvi vojske. Vojni minister grozi, da odstopi, če se njegovi zahtevi takoj ne ugodijo.

Vojni minister je torej prvi, ki mora prekoračiti budget. Prišli pa bodo še drugi — o tem smo prebrčani — in tako bo naše budgetsko uravnesenje izgledalo zelo — neravnovesno.

II. Ljubljanski velesejm od 2. do 11. septembra 1922. K otvoritvi ljubljanskega velesejma.

Danes se otvori ob slovesni prisotnosti ministrov, javnih oblastin in gospodarskih institucij drugi ljubljanski velesejm. Tudi ta dan bo pripadal zgodovini slovenskega gospodarstva, ker bo zaznamoval odlično manifestacijo slovenske pridnosti, podjetnosti in jeklene volje za čim višji gospodarskim razmahom slovenske pokrajine.

Ljubljanski velesejm se je že doslej izkazal kot nedosežni klicar samostojnega gospodarskega napredovanja slovenske pokrajine. Slovenija, ki je bila ob preobrtu samo jezikovna skupina, se je razvila v gospodarsko enotno in ustvarjajočo pokrajino z veliko bodočnostjo. Še tik pred vojno je nudila prizor gospodarske razkasanosti. Po mestih je bilo nekaj male trgovine, industrija je služila tuja. Slovensko trgovino, obrtništvo niso združevali centralne in centralne enotne organizacije.

Po svetovni vojni se je to razmerje temeljito izpremenilo. Slovenske dežele so dobile neko čudovito gospodarsko enotnost, ki je posledica politične osamosvojitve slovenskega naroda potom jugoslovanske državne svobode. Danes je naše ozemlje v splošnem jugoslovanskem nekaj tipičnega. Predvsem je tu doma najagilnejše ekonomsko delovanje in najzavestnejša organizacijska sila.

Enega in drugega ne bi bilo mogoče, ako bi v gospodarstvu ne bival enotni narodni duh tukajšnjega prebivalstva, ki pojmuje novi položaj. V državi treh bratov kot tekmovanje za velikimi dobrinami naprednega gospodarstva in kulturnega življenja. Z ljubljanskim velesejmom dokumentiramo ne samo pridnost slovenskega naroda, njegovo podjetnost in tekmovalno silo, temveč tudi njegovo duševno in gospodarsko enotnost. Prebivalstvo, ki je zmožno kot

Hans Heinz Ewers:

Pajek.

Sobota, 12. marca.

Dnevi minevajo. Jem in pijem, vsedem se k mizi, da bi študiral. Najžgem si pipo in se sklonim nad knjigo. A ne preberem niti črke. Poskušam študirati, a ne gre. Potem stopim k oknu, pozdravim, Clarimonde odzdravi. Smehljiva se in strniva drug v drugega cele ure.

Včeraj popoldne okoli šeste ure se me je polastil nemir. Kmalu se je zmračilo, in čutil sem nekaj strah. Onalo me je k oknu. — ne, da se obesim seveda — a da bi videl Clarimonde. Postavil sem se za zaveso in zdi se mi, da je nisem še nikdar videl tako dobro, kot danes, čeprav je bilo temno. Predla je, a nje oči so iskale mene. Čutil sem čudno zadovoljstvo in čisto tih strah.

Telefon je zvonil. Besen sem bil na bedastega komisarja, ki je z neumnimi vprašanji prekinil moje sanjarenje.

Danes jutraj sta me obiskala komisar in gospa Dubonnet. Gospa je

zadovoljna z menoj; zadostuje ji, da po preteku dveh tednov v sobi št. 7 sploh še živim. Komisar pa hoče še rezultate. Skrivnostno sem namigoval, da sem našel sled; in ta bedak mi je veroval.

Na vsak način ostanem tu lahko še par tednov — in to je moja edina želja. Ne radi kuhinje in klovi gospe Dubonnet — ako hitro se človek naveliča, če ima vse to vedno na razpolago — samo radi okna, ki je gospa sovraži in ki je jaz ljubim, ker mi kaže njo, mojo Clarimonde.

Ko prižgem svetilko, jo ne vidim več. Gledal sem, da bi jo videl kedaj na cesti, a nikdar ne zapusti hiše. — V sobi imam velik udoben naslonjač, svetilka ima zeleno zastiralo, nje svit zavije sobo v topel sij. Komisar mi je dal velik zavitek tobaka, nikdar nisem kadil tako dobrega — in vendar ne morem študirati. Prečitam dve, tri strani — in ne vem kaj sem čital. Oči še čitajo, a možgani odklonijo vsako pojmovanje. Smešno! Kakor da nosijo napis: Vhod prepovedan. Kakor, da ne pustijo nobene drge misli kot: Clarimonde.

Naposled odrinem knjige, se naslonim in sanjam.

Nedelja, 13. marca.

Danes jutraj sem opazoval zanimiv prizor. Hodil sem po hodniku, hlapec je pospravjal mojo sobo. Na oknu sem zapazil pajčevino. Debel, križast pajek, — samica — je čepel sredi nje. Gospa Dubonnet — pustila pajčevino; pravi, da prinesejo srečo. Videl sem, kako je manjši pajek samec tekal previdno okoli pajčevine. Varno je stopal na pajčevino, a kakor se je samica zgenila, je stekel nazaj. Poskušal je tudi od druge strani in naposled je bilo videti, da se ga je samica usmili. Samec je prišel hitro, a meskončno oprezno bliže. Samica ga je sprejela tiho in se mu mirno prepustila v objem. Dolgo časa sta visela nepremično v mreži.

Samec se je počasi oprostil, videti je bilo, da hoče družico pustiti samo v ljubezenskem snu. Naenkrat jo je čisto izpustil in bežal, kakor hitro je mogel, iz mreže. A v istem trenutku je oživela samica in tekla za njim. Slabotni samec se je spustil za njo navzdol, takoj ga je posne-

mala samica. Oba sta padla na tla, samec je hotel ubežati. A prepozno, že ga je zagrabila samica in nesla v mrežo, ravno v sredo. In prostor, ki je služil par trenutkov preje ljubezni, je postal pozorišče čisto drugega prizora. Zastonj se je skušal oprostiti samec divjega objema: ljubica ga ni izpustila! V nekaj trenutkih ga je tako zapredla, da se ni mogel gani. In potem se je zasedala vanj in izpila kri svojega ljubčka. Videl sem še, kako je vrgla iz mreže neznamno kepo — nožice, niti, kožo.

Taka je torej ljubezen teh živali. Clarimonde! A ne pove ničesar o kakem razkritju. Pa li morem zato?

Ponedeljek, 14. marca.

Ne pogledam več svojih knjig. Pri oknu preživim vse dni. Tudi ko je temno, ostanem tam. Ne vidim jo, a zaprem oči, in jo vidim vseeno —

Dnevnik je postal čisto drugačen, kot sem mislil. Pripoveduje o gospe Dubonnet, o komisarju, o pajku in o Clarimonde! Pa li morem zato?

Torek, 15. marca.

Čudno igro sva iznašla, Clari-

monde in jaz in igrava jo ves dan. Pozdravim jo in takoj odzdravi. Potem bobnam s prsti po špi, komaj zapazi in že prične tudi on bobnati. Zamahnem ji z roko, ona stori isto; premikam ustnice, kot da hočem govoriti in pri nji je isto. Pogladim si lase iz čela in že je njena roka na čelu. Pravo igrakanje, in oba se mu smejeva. To se pravi — pravzaprav se ne smeje, tih, udan smehljaj je — in ravno tak je moj.

Sicer pa ni vse tako neumno, kot izgleda. Ni samo posnemanje gest, zdi se mi, da je to prenos misli. Kajti Clarimonde sledi mojemu glavanju v trenutku, včasih se mi zdi, da stori vse istodobno. To me mika, da storim včasih nekaj čisto nepričakovano, presenetljivo je, da stori takoj isto. Naredim celo vrsto migljev, ponavljam to vrsto trikrat, štirikrat, spremenim hipoma vrsto, a Clarimonde se ne zmoti ne enkrat, čeprav menjam tako hitro, da posamezne gibe komaj spozna.

Tako prebijem dan. A nimam sode zavesti, da tratom po nepotrebnem čas; nasprotno, zdi se mi, da še nikdar nisem delal važnejšega

prvo v jugoslovanski državi uprizariti take veleselje, ki je v stanu organizirati gospodarski proces celokupne slovenske pokrajine na tako soliden in uspešen način, da more tozadevno prednjačiti pred ostalimi pokrajinami države, zasluži upoštevanje in ugled, ki mu priteče po tej delavnosti v novi duševnega in državnega zajednici.

Ljubljanski veleseljem dela sam od sebe za ta ugled slovenske pokrajine in njenega prebivalstva. Doslej se je izkazal kot najboljši organizator gospodarske skupnosti slovenskih dežel. Brez dvoma je, da bo ta gospodarska iniciativnost kmalu odjeknila tudi na kulturnem polju, tako da bomo upravičeno govorili o slovenski prestolnici, o beli Ljubljani kot središču slovenskega gospodarstva in kulture. Niti eno niti drugo v svoji nedolžni bitnosti ne pomeni ločitve od ostalih gospodarskih in duševnih dogodkov jugoslovanskega naroda in države. Oboje znači preikoslavje in njene prebivalstva z ostalimi pokrajinami naše države. Slovensko gospodarstvo, ljubljanski veleseljem, ljubljana kot slovenska prestolnica, kot središče slovenskega jezika in duševnega življenja, hoče biti samo enakopravna edinica gospodarske in kulturne aktivnosti v popolni, neomejeni, bratski zajednici z ostalimi pokrajinami države.

Lepo je tako, da se je v tej beli Ljubljani osredotočilo in organiziralo mogočno delovanje za napredek slovenskega gospodarstva, naše industrije, naše obrti in trgovine. Tudi v gospodarstvu je potrebna centralizacija vzpodbujanja, samo ako se centralizacija raztega na ozemlje,

Razstavljalci na veleselju:

Obiskovalcem veleselja priporočamo v prvi vrsti sledeče naše domače tvrdke:

A. E. Skaberne, Ljubljana, Mestni trg, ena najstarejših in najsolidnejših ljubljanskih manufakturnih tvrdk, uvoz manufaktur. Ima posebne oddelke za pletenine, trikotarje in perilo.

Grčar-Mejač, Ljubljana, poleg glavne pošte. Staroznana solidna založba obleke za gospode, otroke in dame.

Parfums Chrysis, svetovno znano importno in eksportno podjetje z poslovalnicami v Celju, Parizu in na Dunaju.

Tovarna gumbov, Slov. Bistrica, izdeluje prvovrstne gumbje od najprijaznejših do najfinjših.

Josip Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7, moderno urejena trgovina s šivalnimi stroji in potrebščinami, galanterija, gumbi, sravce, kravate, ščetke itd. Zelo solidna in znana tvrdka.

Singer, tovarna svetovnoznanih šivalnih strojev. Na veleselju odd. 7 123-124.

Peko, tovarna čevljev, lastnik Peter Kozina, Ljubljana, Breg 20, Zagreb, Beograd. Tovarne v Trzinu na Gorenjskem. Podjetje je bilo že pred vojno vsled solidnosti in prvovrstnosti svojega izdelka znano ne samo v nekdanji Avstriji, temveč po vsem svetu. Kljub težočam, ki jih je stavljal slovenskemu podjetju avstrijska vlada, se je podjetje razvilo tako, da zavzema danes prvo mesto Jugoslavije na tem polju in zamore izdelati 1 milijon parov čevljev na leto.

Weissbacher, lesno industrijska družba z o. z. Ljubljana, Dunajska cesta 66. Tvrdka je vsestransko moderno urejena, da more zadovoljiti najkompliciranejša naročila. Parni in strojni obrat.

ki je z gospodarsko geografičnega vidika enotno in zapokroženo. Povdarek ni tu na slovenskem privedniku, temveč na gospodarski zapokroženosti podjetnosti in pridnosti. Če bi tako zapokroženost, pridnost in podjetnost zmogla že danes rešiti Bosno, bi to ji prav nič ne škodovalo. Enako velja za vse ostale pokrajine naše države.

K vsakemu delu spada poleg snovanja in uredničenja tudi samozaveš. Zakaj bi se vsega tega ne zavedali danes in ob trenutkih, ko odpiramo drugi ljubljanski veleseljem, po obsegu in vsebini najpopolnejšo gospodarsko razstavo jugoslovanskega gospodarstva. Pametno je, da zavračamo v skupni državi nenaslavne separatizme. Toda enega se moramo odkleniti s srcem in dušo. Ta je separatizem podjetnosti, dela in aktivnosti.

Če pomislimo, s kakim veseljem se je odzvalo naše prebivalstvo prvemu ljubljanskemu veleselju, kako je v njem videlo moderno šolo gospodarskega znanja, kako blagodejno je lanska vzorčna razstava delovala na naše obrtniške, industrijske in trgovske kroge, tedaj bodo razumljivi, da je letošnji drugi ljubljanski veleseljem samo nadaljevanje tistega gospodarskega mišljenja in delovanja, ki je že lani izbruhnilo na dan. Samo da je letos še bolj poglobljeno, še bolj razsežno, še višje, popolnejše.

Na ljubljanskem veleselju kaže slovenska prestolnica najlepše vrline slovenskega prebivalstva, tisto žilavo, mlado voljo, ki si hoče priboriti tako v gospodarstvu, kakor tudi na ostalih poljih človeškega delovanja prvenstvo.

Andrej Jakl, l. 1881 ustanovljena tovarna kož in čevljev v Karlovcu. Proizvaja prvovrstno blago najrazličnejših vrst. Na veleselju paviljon l. 386.

Balkan, d. d. za mednarodne transporte. Tvrdka je oficijelni spediter za »Ljublj. veleseljem«. Ima zveze z vsemi važnejšimi kraji.

R. Ranzinger, Ljubljana in Jesenice, je najstarejše spedijsko podjetje v Sloveniji. Lastno veliko skladišče. Priznana prvovrstna tvrdka te stroke.

Konzervna tovarna na Vrhniki, ustanovljena l. 1920. Največje podjetje te vrste v Jugoslaviji. Tovarna ima lastno električno centralo, plinaro, ledu z ogromnimi hladilnicami, lastno tovarno konzervnih skatelj, žago; tovarno za zaboje, sode za mast, ki jih producira tudi za druge tovarne. Tovarna more dnevno predelati preko 150 glav goveje živine in preko 200 prašičev.

I. C. Kotar, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3. Kosmetični preparati, kemičnotehn. izdelki. Mlado podjetje, ki se je vsled strokovnjaškega vodstva krasno razvilo.

Rudolf Legat, Maribor, Slov. ul. 7, Ljublj. veleseljem pav. H, koja 291. Prvovrstna specialna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami.

Fran Ravnikar, mestni tesarski mojster, Ljubljana, Linhartova ul. 25. Parna žaga in strojne delavnice. Staro in priznano solidno stavbeno podjetje.

Škapek, urar, Ljubljana, Mestni trg št. 8. Trgovina in delavnica.

Jugo-Avto d. z o. z., Ljubljana, Benčin. pnevmatika, olje, popravila itd. Relch, Ljubljana, kemična barvarija in čiščenje oblek in blaga.

Ant. Bokal, dobava in polaganje parketnih desčic. Ljubljana, Slomškova ul. 19.

Medvešček in Levičnik, novo podjetje na Jesenicah, trgovina s črevami in lojem, čistilnica črev, topilnica loja.

Obrtna razstava v Mariboru.

Legitimacije za polovično vožnjo na vseh progah naše države so dotiskane ter so se razposlale skupno z znaki na vse kraje. Cena legitimacije z znakom je 5 Din. Dobe se v vseh večjih trgovinah, spedijskih, oglašnih zavodih itd. ter v pisarni razstavnega odbora na razstavnem prostoru. Cena legitimacije in znaka je tako nizka, da jedva krije nabavne stroške in zato pričakujemo, da bodo obiskovalci pridno posegli po njih.

Razstavljeni katalog izide te dni ter bo vseboval razen točnega vodnika po razstavi tudi kratko zgodovino Maribora, opis okolice in vodnik po mestu. Po možnosti tudi seznam telefonskih naročnikov in vozni red, tako, da bo vsakomur dobro služil. Prodajal se bo po nabavni ceni.

Reklama pri stojnicah je z odobrenjem odbora dovoljena, ne sme pa kvariti cele slike ali biti preveč kričeča. Priporočljive so male, tiskane reklame, razglednice ali dopisnice. Obrtnikom bi priporočali, da bi se v to svrhu poslužili razglednic razstavnega odbora (lepak v pomanjšani meri), na katere lahko natisnejo svoje pečate.

Razglednice o razstavi, ki bodo zelo okusno izdelane, se bodo prodajale na razstavnem prostoru in po trgovinah v korist vaješiškega doma, v čigar korist je namenjen tudi event. čisti dobiček razstave. Zato priporočamo vsem posetnikom, da se teh razglednic v čim izdatnejši meri poslužijo.

Dela na razstavnem prostoru bodo te dni dokončana. Okusno in naravnost umetniško izdelani paviljoni dajejo že sedaj celoti krasno sliko. Na razstavnem prostoru bo nastanjen za ves čas razstave stražnica državne policije, ki bo skrbela za red, kakor tudi oddelki rešilne postaje za slučaj nezgode in javna telefonska govorilnica, tako, da bo v vsakem oziru preskrbljeno za udobnost posetnikov.

Dodelitev prostorov bo v prihodnjih dneh končana, nakar se bo pričelo z razvrščanjem razstavnih predmetov. Zato prosimo vse razstavljalce, naj ne odlagajo z dovozom predmetov do zadnjega trenutka, kar bi redni razvoj priprav zelo oviralo, temveč naj dogotovljene predmete čim prej dostavijo na razstavljalni prostor, tako da bo dovoz (incl.) 3. septembra dovršen in se bo razvrščitev in oprema prostorov lahko brezhibno in pravočasno izvršila.

+ Žito v Banatu je ceneje. »Nova Zora« v Vrseu poroča, da so na sporočilo o prepovedanem izvozu takoj padle cene pšenici od 470 na 400 Din. Pa tudi ta cena se ne bo držala, temveč bo brez dvoma še padala.

+ Madžarski prevoz za Jugoslavijo. Na podlagi mirovne pogodbe je reparacijska komisija lani odločila, da mora Madžarska dati naši državi za vsaki delovni dan po 10.000 ton premoza iz rudnikov pri Pečuju. Nedavno je Madžarska določeno množino skrepla kar na polovico, češ, da delavci štrikajo. Ta izgovor pa je bil izmišljen, zato se je naša vlada pritožila pri zvezi narodov, česar se je Madžarska ustrašila ter obljubila, da takoj začne zopet s popolno dovozno.

+ Za pospeševanje trgovskih zvez s Češkoslovaško. Predsednik praških velikih sejmov je začelo s 1. avg. t. l. izdajati vestnik v jugoslovanskih jezikih pod naslovom »Jugoslovanski trgovac«, kjer poroča o trgovskih zvezah med našo državo in Češkoslovaško. Nadalje prinaša list ponudbe iz obeh držav. Trgovski krogi se opozarjajo na lepo priliko.

+ Novi bolgarski bankovci. Ker stoji bogarski lev zelo nizko in se vedno občuti pomanjkanje novčanice, je sklenila bolgarska Narodna banka, izdati nove bankovce po 5000 levov.

+ Direktni železniški tovarni promet iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Južna železnica obvešča, da je med Češkoslovaško republiko in Jugoslavijo mogel direktni tovarni promet brez posred. tretjih oseb, in sicer potom internacionalnega tovarnega lista. Tak način transporta je tudi sigurnejši in hitrejši in naj se ga zainteresirane v obliini meri poslužujejo.

+ Sol iz Rumunije. Med našo in rumunsko monopolno upravo je dosežen sporazum o dobavi soli za našo kraljevino.

+ Dobava zabojev. Intendantsko skladišče v Ljubljani (Moste) razpisuje na dan 6. sept. t. l. ob 10. uri dop. oterlatno licitacijo glede dobave 4200 zabojev za prepečenec. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Prodaja starih sodov. Ravnateljstvo državnih železnic v Sarajevu bo dne 2. sept. t. l. ob 10. uri dopodne v svojem skladišču materiala v Bos. Brodu prodalo potom javne ustmene licitacije stare sode od miner, olja. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dnevne vesti.

Popravek. V drugem odstavku očerajalnega vnodka »Resnica« nacionalizaciji Trbovske premogokopne družbe se je vrnila neljuba pomena. Zaduži stavek tega odstavka naj se pravilno glasi: »Q. Praprotnik je pri tej prodaji delal s tako gorečnostjo, da je oddal v celam par sto delnic več, kakor pa jih je bilo dodeljeno oficijelno jugoslovanski skupini, torej več, kakor jih je imel sploh faktično na razpolago, vse seveda proti svoji in svojih kompanjonov milijonski »zaradi« na razliki izmed nakupnega in prodajnega kurza delnic.

Udruženje jugoslovanskega učiteljskega v Beogradu — **Poverništvo Ljubljana** priredi svojo letošnjo pokrajinsko skupščino dne 8. septembra na Bledu v zdraviliškem domu.

Pravniški izlet. Društvo »Pravnik« priredi v sporazumu s hrvatskimi pravniki dne 8. t. m. izlet v Celje, južna železn. dovoli izletnikom polovično vožnjo. Skupni obed je v Celju. Radi oškrbe legitimacij in naročitve obeda je potrebno, da se prijavi vsak, ki se namerava izleta udeležiti z dopisnico do 5. septembra društvu »Pravnik«. Odhod iz Ljubljane, glavni kolodvor z vlakom ob 8. uri dopoldne, prihod na Zidani most ob 9.36; od tamkaj skupni odhod z Zagrebčani ob 9.46. Prihod v Celje ob 10.23. Odhod iz Celja ob 19.19 popoldne. Glede izletnikov iz mariborskega okraja določi vse potrebno mariborska podružnica »Pravnik«.

Finančna delžna blagajna v Ljubljani, Krekov trg 1, bo v dneh 5., 6. n. 7. septembra t. l. radi glavnega snajenja uradnih prostorov strankam zaprta.

Novočlanova »Republika« je začela izhajati v Zagrebu kot priloga Radičevega »Slobodnega doma«. List je pisni deloma hrvatski, deloma v slovensko-hrvatski mešanici.

Zbranje denarja v šolah za kakršnekoli namene je pokrajinska uprava na Hrvatskem prepovedala. Brezdvomno bo sledila enaka prepoved tudi pri nas.

Kralj Aleksander obišče v spremstvu našega in romunskega zunanjega ministra Škodove tovarne v Pilznu.

Oskrbljena v zdravstvenih zavodih zopet zvišana. S 1. septembrom so se oskrbne zvišale sedeče: v ljubljanski bolnici III. razred 20 Din, II. razred 75 Din, I. razred 100 Din; otroška bolnica v Ljubljani 18, 40 in 100 Din; Bolnica v Mariboru 20, 75 in 100 Din; javna bolnica v Slovenjgradcu 18, 70 in 100 Din; javna bolnica v Brezicih, javna bolnica v Murski Soboti in javna bolnica v Ptuj 16, 65 in 90 Din; zdravilišče v Topolšnici II. razred 50, I. razred 90 Din; blaznica na Studencu III. razred 18 Din, II. razred 50 Din; zavod za umobolne v Ljubljani III. razred 18 Din, II. razred 50 Din. Povsod je v I. in II. razredu poleg dnevne oskrbnine še plačati enkratno pristojbino 100 Din za zdravlila, obvezila, röntgenske preiskave in slike, za uporabo operacijske dvoranice itd.

Pozor delavci! Pokrajinska uprava nam je poslala sledeči dopis: Zadnji čas se izseljuje mnogo jugoslovanskih državljanov, zlasti iz Slovenije in Hrvatske, na Westfalsko, kjer iščejo dela v rudn. ruhr. področju. Ker si večina teh delavcev ne preskrbi potrebnih listin (o državljanst. in dr.), so izpostavljeni vsem mogočim neugodnostim in stiskam od strani nemških oblast. Pokrajinska uprava za Slovenijo je dooznala, da so na delu nekateri brezvestni agenti, ki dajejo našim delavcem krive informacije o razmerah v Nemčiji ter jih skušajo tjakaj izvahtati z namenom, da pridobijo za zapadno-nemške rudnike cene delavske moči. Delavstvo se pred temi elementi najresneje svrzi. Po prejetih obvestilih je stanje naših delavcev na Westfalskem dovolj kritično, se slabša od dne do dne, tako da zapušča tramoma naši rudarji deželo in si iščejo dela v sosednjih državah ali pa se vračajo v domovino. Kdor bi na kljub temu hotel iti na delo v rudnike ruhrskega področja, se opozarja, naj ne gre na pot brez zadostnih denarnih sredstev in brez pravičnega potnega lista, ki za izdajo pritožne jugoslovanske oblasti in ki mora biti opremljen z vizumom nemškega zasupnika v naši kraljevini ter brez drugih potrebnih listin, kakor domovnice, krstnega lista itd.

Lesene hiše iz Nemčije. Te dni je prišlo v Beograd iz Nemčije 85 lesenih hiš, ki jih je naročilo ministrstvo za socialno politiko na račun reparacij.

Smrtina kosa. V četrtke je umrla v Trzinu na Gorenjskem veleindustrijačeva soproga, gospa Shirley A. W. Gassner, roj. Power. Stara je bila še le 35 let. N. v. m. pl.

Voja vrednega 13.000 kron sta ukradla na Volčji Strugar Adam in Tišlar Alojz. Orožniki so aretirali oba.

Aretrana tatila. V Kamniku so orožniki aretirali znano tatavo Polono Rozec, doma iz Gornjega Gradca. Rozecova je dne 24. avgusta na selmu v Kamniku pokradla raznega blaga v skupni vrednosti 15.000 kron. Ukradene stvari so ji seveda odvzeli.

Surovost. Kakor smo svoječasno že poročali, je 9. maja t. l. Ivan Mlakar iz Cernuče vrzel svojo 7 let staro pastorko ob tla in jo tako osuval z okovanimi čevlji, da je revici zlomil desno golenico. Za to surovost je obsojen na 2 meseca težke roče.

Smrtino se je ponesrečila na Vrdu pri Vrhniki Ivana Razdor. Umrla je vsled težkih notranjih poškodb.

Hud sosed. V Orehovcih pri Gor. Radgoni je posestnik Lnd. Mlinarič vsled

nekega prepira počakal vinčarja Mart. Lebariča z revolverjem ter trikrat nanj ustrelil. Z dvema strelji ga je zadel v desno roko, tretji strel pa je zgrešil cilj. Lebariča so prepeljali v bolnico v Mursko Sobotu.

Smrtino se je ponesrečila na Raki bliv. župan Fr. Bajc. Pokopali so ga dne 30. avgusta.

Nenavaden roparski amor. Blizu Novoga Sada je ustavljen zadnji nedeljo z vojaško puško oborožen ropar dva kmeta ter shiteval denar. Kmet Sokola je takoj izročil roparju knjižico, v kateri je imel 400 Din, dočim se je kmet Borsčok branil. Sokola je ropar vrnil denar ter mu ukazal bežati, kar je ta seveda tudi storil. Komaj pa je napravil kakih 50 orakov je zaslišal strel in ozrl se nazaj, je videl, kako je padel tovariš mrtav z voza. Orožniki so našli mrtvo truplo roparja, a o roparju ni sledu.

V Osijeku je zgorelo 20 barak, v katerih so stanovali ruski in istrski begunci.

Velika železniška nesreča se je zgodila zadnji sredo med Megjuričem in Poljano na Hrvatskem. Vsled strobnihil pragozov se je prevrnil osebni vlak ter se 9 vozov popolnoma razbil. Težko ranjenih je 7 oseb. Proga je na 150 metrov popolnoma razbita.

Obiski Amerikancev v Evropi. Zadnja leta se neprestano dvigajo obiski Amerikancev v Evropi. Leta 1919 je prišlo v Evropo 26.314, letos pa samo od marca do junija 70.795 oseb.

Na Švedskem se alkohol ne prepove. Pri ljudskem glasovanju je bilo oddanih za alkoholno prepoved 772.000, proti prepovedi pa 864.000 glasov. Torej se bo pilo naprej.

Ljubljana.

Petletnica mature. K prijateljskemu sestanku dne 4. sept. t. l. ob 2. uri pop. k Čadu pod Rožnik se vabilo maturantne ljubljanskega učiteljskega z l. 1917. — **Pridite vse** — saj ste tako obljubili!

Kaznovani tatovi. Delavec Josip Gaspertin je v mesecu aprilu t. l. ukradel Josipu Mohorju v Sp. Siskli angleško konjako opremo. Zato je bil pri deželni sodišču obsojen na 4 mesece težke roče. — **Ze večkrat** kaznovani Jožef Kavran z Dunaja je dne 6. julia t. l. okradel Stefana Zriska in Sročkota Pusta ter ju oškodoval za 5833 kron. Sedel bo 7 mesecev v težki ječi.

Vlom v trafiko. V noči na 1. t. m. je bilo vlomljeno v trafiko na glavnem kolodvoru v Ljubljani ter pokradeno 37 skatelj egiptovskih, 30 skatelj damskih, 15 skatelj športnih in 15 skatelj ogrskih cigare, nadalje okrog 600 K papirnatega denarja, za 125 Din drobiža in črna listica z 800 K avstrijskega denarja.

Popadljiv pes. Dne 28. m. m. je na križišču Gosposvetske in Bleiweisove ceste neki pes ugriznil 14 letnega Borisa Jenka, sina g. dr. Jenka. Pes je bil volje pasme ter ga je gospodar, ki se je peljal z motociklom, klical za »Lusk«. Ni izključeno, da je bil pes bolan.

Z doma je pobegnil že pred 3 meseci brivski vajenec A. Andlovec, sin kleparja v Ljubljani. Fant je za svojo starost precej velik in močan, podolgastega obraza, kostanih las, rjavih oč, oblečen je bil v rjavo obleko in sivorjavo čepico.

Ozenj. Včeraj popoldne okrog 5. ure je začelo goreti v kleti hiše št. 10 v Gradšču. Domačin se je posrečilo udušiti ozenj še prej predem so dospeli gasilci. — **Pri tej** še prej, predem so dospeli gasilci.

Napad in posilstvo. Ko je šel pred nekaj dnevi neki gospod v družbi svoje sestre iz Vodmata mimo zasilne bolnice v Šiški, jima nenkrat dva vagabunda zastavila pot in zakričata: »Stojta! Vidva sta kradla krompir!« Brat in sestra sta se prestrašena spustila v tek. Brat je srečno odnesel pete, sestro sta pa napadalec dohitela, jo ranila z nožem in posilila. O poživljenih napadalcih doslej še ni nikakega sleda.

Maribor.

Društvo jugoslov. akad. v Mariboru ima svoj VII. redni občni zbor dne 7. sept. ob 20. v društveni sobi v Narodn. domu s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo odbora; 2. poročilo častnega sode; 3. poročilo preglednika; 4. volitve; 5. slučajnosti. Udeležba za vse člane obvezna!

Cene mleka. Poročali smo, da je mlekarna Bernhard prodajala mleko že po 8 K. Kmetice in vinčarke pa so izjavile, da bodo mleko rajše dale svinjam, kakor pa, da bi je dajale tako po ceni. Tako je mleko zdaj zopet po 10 K. Kmetice, ki nosijo mleko v hišo, pa zahtevajo 12 K.

Celi vlak svinj stoji že več dni na mariborskem kolodvoru ter razširja neznan smrad. Svinje so hoteli izvozničarji spraviti čez mejo, a jih je prehitela prepoved izvoza. Izvozničarji so se odpeljali v Beograd posredovat za dovoljenje, uboga živina pa je že cel teden v plombiranih vozovih brez hrane in vode. Mnogo svinj je že poginilo.

Celje.

Volilni tmeniki v občini okolica Celje so volicem razgrnjeni v občinski pisarni na Bregu na vpogled od 28. avgusta dalje.

Občinski svet celjske okolice je v svoji zadnji seji sprejel protialkoholno resolucijo, v smislu katere naj bi se kar mogoče smatila

Gospodarstvo.

Vrednost našega lesa. »Jugoslovanska Šuma« piše v svoji 35. št.:

Italija je plačevala pred vojno za en kubični meter tesanega gradbenega lesa franko Postojna okroglo desk 40 lir, a za en kubični meter jelovih desk 55 lir, to je okoli polovice danesne eksportne cene; lira pa ima kupne vrednosti. Danes torej eksportira Slovenija svoj les v Italijo polovice ceneje kakor pred 8 leti. Iz tega izhaja, da ne pomenja izvoz lesa običaj, temveč da pomenja naravnost izgubo.

Vrednost predvojne krone je bila večja od lire, vendar se danes kljub temu les eksportira v Italijo za dvojno vrednost lire.

Leta 1913. se je plačalo v Trstu za 10 ton desk 1600 lir, danes pa se prodajajo v Trstu po 3600 lir.

Leta 1913. se je plačalo v Trstu

za 10 ton riža 4800 lir, danes se plača za isto količino okoli 336.000 lir ali z drugimi besedami:

Leta 1913 si je mogla Slovenija nabaviti en vagon riža za tri vagone desk, danes pa mora ospremiti za en vagon riža v Trst okoli 93 vagonov desk, t. j. tri kompletne tovarne vlake. — Po obstoječi valutni diferenci bi moralo 43 vagonov desk odgovarjati 1 vagonu riža in pomenja vsled tega uvoz enega vagona riža v Slovenijo narodno-gospodarsko izgubo 50. vagonov desk, ker naše eksportne cene za deske in sploh les niso odgovarjajoče fiksirane.

Ne samo Slovenija, temveč cela Jugoslavija in ž njo vred vse obubožane države v Evropi, ki se bavijo z eksportom lesa, vodijo obupno gospodarstvo v svojih gozdovih in delajo izgubo s tem, da si nabavljajo tujo valuto, katero preplačujejo z več, kakor 100 %.

novolitev novih gost. koncesij, da bi se uspešno zabranilo širjenje alkohola med narodom. Lasno mesnico namerava v Celju otvoriti društvo javnih namešt, kjer se bo prodajalo meso ceneje, kakor ga prodajajo naši celjski mesarji in bi ljudstvo ne bilo več tako na milost in nemilost izročeno njihovemu izkoriščanju. Mesarji so sicer nekoliko znižali mesne cene, vendar so iste v razmeri z nakupno ceno živine še vedno previsoke.

15-letnico praznuje »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« dne 7. septembra zvečer z veliko slavnostjo v celjskem Narodnem domu.

Solsko vprašanje v celjski okolici še vedno spi spanje pravičnega. Obč. odbor celjske okolice naj bi se pričel s tem vprašanjem resno pečati. Mogoče bi se le sčasoma posrečilo najti kak izhod. Preje so bili krivi, da se ni pričelo graditi solsko poslopje Nemci, danes tega ni več in je že skrajni čas, da merodajni činitelji prično v tem oziru resno razpravljati.

Prostovoljna požarna bramba v Gaberju priredila jutri v nedeljo vrtno veselico pri Vobnerju. Popoldne je sprejem gostov pri vlakih, obhod po mestu, od 11. do 12. ure koncert v mestnem vrtu. Svira trbovskega rudniške godba.

Novo trgovino s steklom in porcelanom je otvorila trgovka M. Repovž v Celju na Mariborski cesti.

Umri je v celjski javni bolnici nadučitelj J. Jakob Pukmejster. Poreb se je vršil večeraj v petek popoldne na mestno pokopališče.

Primorje.

Istrski dijaki smejo študirati v Jugoslaviji. Slovenski poslanci so v Rimu dosegli, da smejo dijaki iz Istre študirati v Jugoslaviji.

Pašistovska strahovlada. Pašisti iz Trsta in Vidma so zasedli magistrat v Krimla. Vlada je proti njim brez moči.

Srbski kmetije na počnem potovanju po Sloveniji.

Načrt potovanja: V ponedeljek, dne 4. septembra odhod iz Beograda ob 19.40. V torek, dne 5. septembra ob 9.30 odhod iz Zagreba, južni kolodvor, prihod v Brežice ob 10.30 (prvi slovenski pozdrav na postaji); prihod v Ljubljano (glavni kolodvor) ob 14.21. Skupna večerja v »Zvezdi«. V sredo, dne 6. septembra ob 8. obisk »Velesejina«, ob 11. odvedejo vrsto okoliški kmetije na svoje domove, ob 7.30 skupna večerja v »Zvezdi«, isti dan ob 14. zbor kmetijskih strokovnjakov v dvorani »Kmetijske družbe«. V četrtek, dne 7. septembra ogled znamenitosti mesta Ljubljane. V petek, dne 8. septembra ob 5. uri odhod na Dobrovo, potem skozi Vintgar na Bled; v Zakli sprejem, nato ogled živinske razstave. Popoldne ogled in poset blejskih prireditev. Obred in večerja skupna. V soboto, dne 9. septembra. Odhod z Bleda, in sicer skupina v Bohinjski dolini (odhod z Bleda ob 9.), druga v Rateče. Zvečer povratek v ljubljansko prenočišče. V nedeljo, dne 10. septembra. Ob 8. odhod v Celje (ena tretjina ostane v Celju, druga gre takoj v Zalec, tretja v Šoštanj). Zvečer ob 19. v Celju skupna večerja. V ponedeljek, dne 11. septembra ob 7.30 odhod v St. Jurij ob Južni železnici; skupni prigrizek in obred, ob 14. peš v Grobelno, ob 15.15 z vlakom v Rogaske Slatine (sprejem na postaji), ob 17.30 sestanke pred »Zdraviliškim domom«, ogledovanje, skupna večerja. V torek, dne 12. septembra

ob 4.54 odhod iz Rogaske Slatine v Maribor (prihod ob 9.40). Sprejem na kolodvoru. Ogled obrtne razstave, ob 14. skupni obred v »Grujski kleti«. Ob 15.30 ogled vinarke in sadjarske šole, fužina, ogled mesta. V sredo, dne 13. septembra ob 8.30 zbirališče v »Vrtu« in ogled tega podjetja. Ob 10. odhod v Falo (ogled). Ljudska veselica. Odhod iz Ruš ob 19.40, po 20. v mariborskem »Narodnem domu« večerja in zabava. V četrtek, dne 14. septembra ob 6.35 odhod iz Maribora čez Spilje, Radgono v Ljutomer; v Gornji Radgoni pozdrav in prigrizek. Pozdravi na postajah Satina-Radenci, Bučevci in Križevci. Ob 10. prihod v Ljutomer (pozdrav). Skupni obred. Popoldne konjska kazaska dirka na Cvenu. Skupna večerja v Ljutomeru. V petek, dne 15. septembra. Ob 6. peš iz Ljutomerja v Jeruzalem (prigrizek), obred ob 15. pri Zavratniku v Svetinjah, potem v Ivanjovce, odhod z vozovi v Ormož. (Skupna večerja in pozdravi večer.) Ob 21.55 odhod v Ptui. V soboto, dne 16. septembra. Ob 8. zbirališče pred ptujskim »Dijalskim domom«, ogled mesta in okolice, skupen obred, popoldne ogled vinske kleti »Vinaria«, mala fužina. Ob 17. odhod preko Pragerskega v Beograd.

Kjer so se naši kmetovalci lansko leto na svojem potovanju pokazali, povsod so bili bratski sprejeti in pozdravljeni. Prijaznost in gostoljubnost sta bili nekaj posebnega. Med seboj so v tem oziru teknovali vsi sloji ne glede na različno politično mišljenje, saj so v popotniških videli povsod samo »milo brate« Slovence. Pokažimo tudi mi Slovenci, da imamo srce odprto za brate Srbe. »Brat je mlo, koje vere bio.« Sprejemov so se udeležili vsi sloji, moški in ženske, pevska in druga društva, solska mladina, vojaštvo, svečeništvo. Povsod so vse zastave, celo vlake so ustavljali (izven programa) in nudili prigrizke. Ponekod je bilo ginenosti do solz. Doiznost vseh Slovencev je, da ob teh dneh ne zaostanemo, da se pokažemo vredne svojih bratov Srbov in da jim gremo povsod z vso resnično občutno prijaznostjo in bratsko požrtvovalnostjo čim bolj na roko. Centralni odbor za sprejem srbskih kmetovalcev v Ljubljani, Kmetijska družba.

Sokolstvo.

Odsek za zgradbo sokolskega doma v Mostah, priredi v nedeljo, dne 8. septembra veliko vrtno veselico z bogatim sporedom, na krasnem senčnatem vrtu br. Kavčiča ml. leg kem. tovarne. Točila se bodo pristna ljubljanska vina, za prigrizek pa poslikbi ga. Kavčičeva z njeno priznanim dobro in solidno kuhinjo. Vabimo vse Sokolstvu naklonjene občinstvo, da se veselice v obilnem številu udeleži. Začetek ob 16. uri.

Društvo za zgradbo sokolskega doma v Sp. Šiški priredi javno tombolo 8. septembra v slučaju slabega vremena 10. septembra 1922, ki se vrši ob 15. uri na nekdanjem »Otroškem igrišču« pod Tivolijem. Glavni dobitek so: 1. kompletna sobna oprava, 2. moško kolo, najnovejše vrste, 3. kuhinjska kredenca, 4. zaboj sladkorja, 5. stenska ura. Poleg teh je še 500 amb, tern, kvatern in činkvinov. Tablice se prodajajo v mnogih trgovinah in gostilnah v Sp. Šiški, ter v tobakarni »Dolenc« v Prešernovi ulici! Tablica stane 2 Din. — Odobr.

Novo sokolsko društvo se ustanovi prihodnjo nedeljo v Bregant pri Brežicah. Novi Sokol priredi obenem prvo javno telovadbo, h kateri pridejo razna slovenska in hrvatska sokolska društva.

Sokolsko društvo v Logatcu priredi v nedeljo 3., v slučaju slabega vremena 8. septembra svoj javni nastop združen z veliko vrtno veselico na lastnem prostoru in sicer:

Ob 4. uri popoldne sprejem gostov, ob pol 5. uri javna telovadba, potem vrtna veselica s srečolovom, šaljivo pošto in plesom. Sodeluje godba Sokola II. Ljubljana. Logaški Sokol se je v veliki številu udeleževal prireditve sosednjih društev, vsled česar pričakujejo, da se br. sosedna društva v obilnem številu udeležijo naše prireditve. Pri tej priliki si bo lahko vsak ogledal naš budoči sokolski dom, kateri je že skoraj do vrha dograjen. Torej na svidenje v Logatcu. — Zdravo!

Sport in turiztika.

Prvenstvene tekme II. razr. V nedeljo 3. t. m. se vrši ob 10.30 na igrišču S. K. Ilije prvenstvena tekma Slovan—Slavija. Popoldne ob 16. uri na igrišču Sparta—Primorje se vrši druga prvenstvena tekma Sparta—Svoboda, Ljubljana.

Kolesarska dirka za jugoslovansko prvenstvo se vrši v nedeljo dne 3. t. m. na progi Zagreb—Ljubljana km 146. Start točno ob 6. uri zjutraj, prihod prvih dirkačev v Ljubljano okoli 10. ure 45 min. Cilj na Dolenjski cesti pri km 3 tik pred restavracijo gosp. Josip Jelačina. Prijavljeni so najboljši hrvatski in slovenski dirkači: Pavlija, Šolar, Kosmatin, Šostarko, Dukanović itd. Borba za prvenstvo bo gotovo jako zanimiva, vsled česar je tudi od strani občinstva pričakovati največje udeležbe, posebno ker so za gledalce pripravljene udobne tribune in sedeži.

Gledališče in glasba.

Svečana predstava v Opernem gledališču na čast udeležencem II. Ljubljanskega velesejina, ki je bila javljena za danes zvečer ob 8., se začne že ob pol 8., nakar opozarjamo cenjeno občinstvo.

Gledališče velesejina »Deveta dežela«. Spored 2. in 3. septembra. 1. »Gospodična Li«, plesni prizor; 2. »Don Pasquale« groteska; 3. »Dances modernes« gg. Edit in Gaillard; »dnevi našega življenja«, dramatski prizor z petjem; 5. »Spominški dan«, tragedija starosti; 6. »Vanjka — Tanjka«, šaljiva pesmica g. Dragomirkega; 7. Slike iz Kavkaza z nacionalnim plesom; 8. Salonski zbor bratov Zajcev v nezasiženem repertoaru; 9. »Je sais que vous êtes jolie« — uprizorjena francoska romanca; 10. »Umorias«, poljoča slika žanra »primitiva«; 11. »Horovode« ali kmetijske igre na Ruskem z petjem in narodnim plesom. Osebe: gg. De Spiler (sopranistinja), Valjeva in Marinič (mezzo-sopranistinja), Kartič (altistinja), Abramova, Nikolajeva in Turgenjeva (plesalke), Karjarija (igralka in plesalka); gg. Vasič (tenorist), Veron (baritonist), Ciganek (basist), Golovin in Merkov plesalca, Lobodinski (režiser in plesalec), Šenkurov, (komik, pevec in igravec), gg. Edite in Gaillard, moderni plesalci; mešani zbor, dirigent g. Boldiver, 20 oseb »Conferencije« g. Danilo. Režiser g. Putjata, slikar ga, Zaharova. Orkester »balalajke« in društvo »Sokola«. Začetek ob 8. uri zvečer. V ponedeljek nove točke za prvi nastop novih moči.

Društvene vesti.

Udeležnikom glavne skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda« sporočamo, da je Južna železnica dovolila polovično vožnjo v Ljubljano in nazaj za dan 9. in 10. septembra. Podružnice naj določijo tako prijava na vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, koliko članov in delegatov se udeleži glavne skupščine, da se

lahko vsaki podružnici pravočasno določijo potrebno število izkaznic. Ravnotako je vložena prošnja na ministrstvo saobračaja glede popusta na progah državne železnice.

Jugoslov. Matica v Marenbergu. Društva v Dravski dolini se opozarjajo na prireditev »Podružnice Jugoslov. Matice v Marenbergu s tombolo, petjem itd. dne 8. oktobra 1921 ob 3. uri pop. v Brudermanovi dvorani v Marenbergu ter se naprošajo, da ne prirede tega dne nobene prireditve.

Člani društva drž. pisarniških uradnikov za Slovenijo, bivačoji v Ljubljani, se opozarjajo na družabni večer, ki se vrši 2. sept. t. l. ob 20. uri v gostilni pri Mraku na Rimski cesti.

All ste že član Jugoslovanske Matice?

Enkratna objava 1½ din. Priporočajo se sledeče tvrdke:

SPEDICIJE: Orient, d. d. Ljubljana, Sodna ul. 3, tel. 463. Balkan, d. d. Ljubljana, Dunajska c.

VELETRGOVINA VINA: Restavracija »Zlatorog«, Ljubljana, Gosposka ulica.

FOTOGRAFSKI ATELJE: Kunc Franc, Ljubljana, Wolfova ul. 6. Prvi domači zavod za povečanje slik.

KNJIGARNA: Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.

MANUFAKTURE: F. Ostrelčič, Ljubljana, Vegova ulica št. 12. V bližini državne realke. Franc Brumat, Ljubljana, Mestni trg 25/1.

TRGOVINA BOMBAŽA: SUKANKA LTD., Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg 12.

KONFEKCIJSKE TRGOVINE: J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3. O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg.

PAPIRNA TRGOVINA: I. Gajšek, Ljubljana, Sv. Petra c.

STAVBENO PODJETJE: Dr. ing. M. Kasal, Ljubljana, Ivan Vižintin, Ljubljana, Vodmatski

SPECIJALNA KROJAČNICA ZA DAME IN GOSPODE S. Potočnik, Selenburgova ulica 6/1.

PERILO za dame, gospode in deco, oprema za novorojenčke, po najnižjih cenah pri: A. Sinkovic nasl. K. Soss Ljubljana, Mestni trg 19.

Prijeten jajčast okus

je znak testenin »PEKATETE«. Temu dišijo ene, drugemu druge, akoravno so vse izdelane iz enakega testa.

SLAŠČICARNA: Kalaš, Ljubljana, Židovska ul. trg 7.

KAVARNE: »Central«, Ljubljana, poleg jubilejnega mosta, Stefan Mikolič.

JADRAN, Breg, vsak dan koncert. TRGOVINA Z ZLATNINO IN SREBRNINO:

Ivan Pakiz, Ljubljana, Stari trg 20. KAMNOLOM IN OPEK STPOL: Kleemanns ver. Fabriken, Ober-türkheim und Faurndam.

IZDELOVANJE IN POPRAVLJANJE ROČNIH HARMONIK F. Vodišek, Ljubljana VII., 156.

GRADBENO PODJETJE IN TEHNIŠKO PISARNO sta otvorila ing. Alojz Hrovat in ing. Albin Černe, avtorizirana civilna inženjerja v Ljubljani, Krekov trg št. 10, I. nadst.

Proaktivna zadruga pleskarjev, sobo in črkoslikarjev, reg. z. o. z., Ljubljana, Gosposka ul. 4.

IZDELOVALNICA ŽICNIH VLOG (MODROCEV) ZA POSTELJE TER ŽICNIH PLETENIN: Šimen Šablatnik, Jesenice — Fužine, domače prvovrstno podjetje.

TRGOVINA VINA DALMATIN: SKEGA IN Z OTOKA KRK A. Karabaič, Udmaška ul. 78, Mostje.

PARNA PEKARNA: Jakob Kaučič, Ljubljana, Gradišče.

Z. GABORIAU:

Zločin v Orcivalu.

(Dalje.)

Odkraja se je trdovratno branil. Nazadnje pa je popustil njenim prošnjam in grožnjam, zlasti, ker se ni hotela geniti iz njegeve sobe, dokler ni prisegel, da se še tisti večer pisмено opraviči gospodu Courtoisu.

Kar je obljubil, je storil: toda Bertino trinoštvo mu je začenjalo res presadati. Naveličan je bil neprestanega žrtvovanja svoje lastne volje in svobode, tako da ni mogel ne hoteti, ne reči, ne obljubiti ničesar, dokler ni poiskal dovoljenja v svetlih očeh te ljubosumnice, ki ga ni pustila niti za hipec iz območja svojih kril.

Uvideval je, da se veriga ne razklene sama od sebe, nego da jo bo moral prej ali slej pretrgati.

On, ki dotlej ni ljubil nikogar, ne Berte, ne Fancy, ne žive duše, je zdaj resnično ljubil hčer orcivalskega župana. Najprej ga je omamila milijon, ki so ji ga obetali v doto; kesneje pa je malone pozabil nanj sprčo nežne privlačnosti, katero je izžarevala Laurencina pojava. Preobjudeni lehkotilec je podlegel ljubki nedolžnosti in dobroti nepokvarjenega dekleta. Poročil bi bil Laurence, magari da je bila uboga kakor Berta pred svojo možitvijo s Sauvresyjem.

A Berte se je bal; ni je hotel izzvati s tem, da bi jo odslovil kar na lepem. Rajši je sklenil čakati in zvijačiti. Drugi dan po nastopu zaradi Fontainebleauja je izjavil, da se ne počuti dobro, ker mu nedostaja gibanja in svežega zraka. Od tistihdob je jahal vsak dan po dve ali tri ure na izprehod.

Ti izprehodi niso bili dolgi: samo do Courtoisevih...

Izprva ni sumila Berta ničesar. Po nekaj dnevih opazovanja pa je ugotovila na njem znake globokega notranjega zadovoljstva, ki ga je zakrival s trdno umerjenostjo. Vzlic vsej pretviri je sreča kar želela iz njega.

Ta sum je naraščal od izprehoda do izprehoda. Kakor hitro ji je izginil Hektor izpred oči, so navalile nanjo najturobnejše domneve. Kam jaše dan za dnem? Gotovo k Laurenci, ki jo ona sovraži kakor nikogar na svetu!

Nekega večera se je vrnil z vreskovo vejico, katero mu je Laurence lastroročno zatekla v gumbnico, on pa jo je pozabil skriti.

Berta je rahlo izdrila cvet ter ga ogledala in poduhala; nato je dejala s prisiljenim nasmeškom, ki je kruto nasprotovail ljubosumni muki njenega srca:

»Oh, to je prav mična vrsta vresja!«

»Tako se mi je zdelo.« je odgovoril Hektor z brezskrbnim glasom, »dasi nisem večak v botaniki.«

»Smem li vprašati, od koga jo imate?«

»Zakaj ne? Dobil sem jo pri očetu Plantatu.«

Ves Orcival je dobro vedel, da mirovni sodnik v svoji zagrizeni vrtnarski skoposti ne daje cvetja živi duši, izvzemši Courtoisevo Laurence. Izgovor je bil jalov in Berta mu ni šla na led.

»Hektor,« je povzela, »ali mi niste obljubili, da prestanete občeati z gospodično Courtoisevo in se odrečete svoji ženitvi?«

Trémorel je hotel ugovarjati.

»Dajte, da vam povem,« je rekla ona. »Prelomili ste dano besedo in prevarili moje zaupanje. Zato vam izjavim nocoj po tehtnem premisleku, da ne bo gospodična Courtoiseva nikoli vaša žena.«

Ne da bi čakala odgovora, je pričela večne litanije vseh zapeljank in zapeljiv. Zakaj je prišel? Dokler ga ni poznala, je bila srečna v svojem zakonu. Sauvresyja res ni ljubila, toda cenila ga je, ker je bil z njo tako dober. Ker ni poznala rajskih naslad resnične strasti, tudi ni koprnela po njej. A pojavil se je Hektor in ona ni odolela njegovi privlačnosti. Zakaj je zlorabil to nepremagljivo nagnjenje? In zdaj, ko mu je žrtvovala vse, jo hoče zavreči in poročiti drugo, nji pa ostavlja v svoj spornim zgolj sramoto in kes nad grehom, ki ga je storila.

Trémorel je kar strmel nad tolikšno predrznostjo. Ta ženska se je upala trditi, da je zlorabil njeno neizkušnost, ko ga je bilo vendar stokrat groza njene propalosti in se je vedno vpraševal, je li njen prvi ali njen dvajseti ljubimec!

Toda grofovo potrpljenje je bilo tako izčrpano, da je bil trdno odločen storiti vse, samo da se reši tega poniževalnega jarma. Že zadnjič se je namenil, da ji pokaže zobe, kakor hitro nanese prilika.

»Da,« je izjavil naravnost, »varal sem vas. Moja bodočnost je šla po vodi, ta ženitev mi zagotavlja novo. Zato se poročim.«

Iznova je jel razlagati, da ni govora o kaki ljubezni do Laurence, pač pa ga vedno bolj miče denar.

»Evo dokaza,« je povzel. »Ako mi najdete nevesto, ki bo

imela namestu milijona dvanajstisoč frankov — še tisti bje se odrečen gospodični Courtoisevi in vzamem njo.«

Ta nepričakovani odpor jo je iznenadil. Bila je ogorčena, hkrati pa je čutila bolno zadoščenje, ki ga okužajo nekatere ženske, če zavilihi nad njimi bič ali pest; in njena ljubezen do Trémorela, ki je že ugašala, je vzplamenela z novo močjo.

Sicer pa mu je verjela. Poznala ga je, da se je zmožen poročiti edino zaradi denarja.

»Tedaj vam je res samo do milijona?« ga je vprašala, ko je končal.

»Že stokrat sem vam prisegel!«

»In res ne ljubite Laurence?«

»Saj veste, Berta, da nisem in ne bom ljubil nikoli nobene ražen vas.«

S takšnimi ljubavnimi besedami je upal slepiti Berto tja do ure svoje poroke. Kaj se zgodi potem, mu je bilo prav vse eno!

A Berta je pomišljala.

»Čujte,« je dejala nazadnje, »ne morem se hladnokrvno vdati v žrtev, ki je zahtevate od mene. Za Boga, dajte mi nekaj dni, da se spriznajm s tem strašnim udarcem... Počakajte vsaj toliko, da Klement okreva.«

Trémorel ni mogel verjeti svojim lastnim ušesom. Kdaj se je nadejal, da jo bo tako lahko pripraviti k popuščanju? Tega, da nemara nastavlja past, ni niti pomislil. Prijel je za reko in jo vzhitečno poljubil, rekoč:

»Oh, kako ste dobri! Zdaj vidim, da me ljubite v resnici.«

XIX.

Grof Trémorelski je bil prepričan, da Bertin premislek ne bo predolg. Sauvresyja se je obračalo spet na bolje. Vstajal je in začel hoditi po hiši; celo posete svojih mnogoštevilnih prijateljev in sosedov je sprejemal brez posebnega napora.

Toda joj, valjeuillski graščak je bil le še senca samega sebe. Zdel se je bledejši od voska, hodil je le s težavo, njegove ustnice so bile brez krvi, lica votla, v očeh je gorel mrkel ogenj...

Toliko je pretrpel! Več nego dvajsetkrat ga je imela bolezen že pod seboj, a vedno jo je odgnal z močjo svoje neukrotne volje. Za nič na svetu ni hotel umreti, dokler se ne osvoti brezčastni dvojici, ki mu je uničila srečo in življenje.

Dalje prihodnje.

nerazhodljive kaučuk pete za čevlje.

**MALI
OGLASI**

PRODAJA:

DVONADSTROPNO TRGOVSKO HIŠO ob glavni cesti Maribor na dvorišču, hiša za delavnice za 300.000 dinarjev. Videl. Maribor, Koroska cesta 39. 381

POSESTVO v Sloveniji pri Opatu: enonadstropna vila, družinska hiša, gospodarsko poslopje z električno razsvetljavo s premičnimi, 22.000 m² travnikov in njiv, oddaljeno eno minuto od kolodvoza v Lepem, zdravem delu Savinjske doline, pripravno za industrijo ali trgovino. Naslov v upravi lista. 397

DVE HIŠI, Razpotna ulica 4 in 6 v Ljubljani, ena enonadstropna, druga pritlična z dvoriščem in malim vrtom. Ponudbe do 9. septembra na odvetnika dr. Otona Potčarja. Sodna ulica št. 11. 390

LESNA DRUŽBA v Ljubljani išče praktičanta, kateri je dovršen 2. razreda trs. šole in razume italijanski jezik za takojšnji nastop. Lastnoročno pisane oferte s preložitve izprejati je vpošilati na upravo tega lista pod št. 398. 396

TRGOVSKI POTNIK, ki malo potuje po Srbiji bi prevzel zastopstvo kakor tukajne trditve. Ponudbe na upr. lista pod št. 394. 394

KAVARNA "ZVEZDA" v Ljubljani sprejme takoj izkušeno kavarniško blagajničarico. 393

FRANCOSKO IN KLA-VIR ponujajo zopet Aneta Potčnik, Aleksandrova cesta št. 11, pritličje, levo. 392

TRGOVSKA POMOČNICA odvev šivilje, želi takojšnje službe. Težka dela izločena. Ponudbe pod "Takoj" na upr. lista. 387

KROJASKEGA POMOČNIKA za boljšo delo se sprejme. Nastop takoj. Franc Roznik, Dol. Logatec. 386

SPREJME SE BLAGAJNICA, trgovsko izobražena, starejša moč v večji trgovini. Vsa oskrba v hiši. Plača po dogovoru. Kje pove uprava lista. Oziroma se na gospodinjstvo z večletno prakso in dobrih izprejčeval. 383

RAZNO:
NA PAVILJON F št. 152 se opozarja glavno občinstvo. Razstavljeni so razni novi modeli, otroški vozički, dvokolesa, motorji, šivalni stroji, vsakovrstni deli in pnevmatika. Cene nizke. Ceniki franco. "Tribuna" tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovaška cesta št. 14. Zvonarska št. 1. 385

RAZNANJAM, da sem prejel znano gostilno gospe Kavčič v Mostah. Obenem se glavni občinstvu priporočam za obilni poset. Kovčič, Moste. 391

SOBO Z ZAJTRKOM išče mladen samski gospod — takoj ali po sejm. Ponudbe pod "Trb. premog" na upr. lista. 388

ZLETNE RAZGLEDNICE L. Jugoslav. Sokolskega zleta v Ljubljani se daje v celih serijah (serija 90 kom.) in tudi posamezne pri fotograf. 395

HUGON HIBER, Ljubljana, Velovorov trg 7. Cena za komad 2 Din. Trgovalni list. 382

OSET ANDREJ, MARIBOR Aleksandrova cesta 57, telefon 88, veletrgovina sena, slame, drv, koruze, ovsu, sadja itd. Brzjaviti: Oset Andrej, Maribor. 338

NAJNOVEJŠI JOURNAL damske mode za jesen so došli. Kostume, pišče po meri v najkrajšem času. S. Potočnik, Specijalna daruška krojačnica, Selenburgova ulica 6/I. 325

DOBRO OHRANJENA OMARA (mekni les) za obleko se kupi. Ponudbe pod "Omara" na upravo lista. 320

Orarske furniturne.
Atlas Junghaus budilke, vsakovrstne stenske ure, nakit iz um. zlata razpošilja Jakob Pick, Zagreb, Ulica 63

Največja izbira
Različnih pletenin, majic, nogavic in rokavic pri trditki

A. & E. ŠRABERNE, Ljubljana, Mostol trg št. 10.

AUTO
Benzin. — Pnevmatika. Olje. — Vsa popravila. — Mast. — In vožnje. — Le prvovrstno blago in delo po solid. cenah nudi

Jugo-Auto d. o. o. z. v Ljubljani.

Vsakovrstne obleke kemično čistijo in harva v vseh niansah tovarna

J. Reich, Ljubljana.
Sprejemališče: Selenburgova ul. št. 4. Podružnice: Maribor, Zagreb, Kočevje, Novo mesto.

STANOVANJE.
Zakonskipar, brezotrok išče mehlovanu ali ne-mehlovanu sobo s kuhinjo. Rador preskrbi to stanovanje, dotičnega podučuje gospod (bil je 15 let v Parizu) celo leto brezplačno francoski jezik. Ponudbe pod "A. Z." na upravo tega lista. 392

ANT. RUD. LEGAT
Prva specijalna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami

MARIBOR, Slovenska ulica 7, tel. 100

Samoprodaja pisalnega stroja "CONTINENTAL", razmnoževalnega aparata "RAPAX", "VELOMA"-luknjača (Lochapparat) in rednika pisem, sistem "INDUS".

Lastna delavnica za popravila pisalnih strojev vseh sistemov.

Ljubljanski velesejem, paviljon H, koja 291.

OFICIJELNI SPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“
„BALKAN“ D. D. ZA MEDNARODNE TRANSPORTE
Brzjavni naslov „Spedbalkan“
Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta 35.
Podružnice: Beograd s ekspozituro Caribrod-Maribor-Zagreb-Rakek-Jesenice.
Affilirana podjetja: „Balkan“ Ges. m. b. H., Wien III. Stroh-gasse 24. „Balkan“ S. A., Trieste, Riva Grumula 14.
Zastopstvo: Fr. Mayer's Sohn, Hamburg - A. Welti-Furrer A. G. Zürich - Lemmel & Schramm, Frankfurt a/M. - W. A. J. Tilleray & Co. Ltd., London - in vse podružnice teh trditv ter zastopstva z intereso skupnostjo na Češkem, Poljskem, v Madžarski, Italiji, Franciji, Romuniji in Sev. Ameriki.
Lastno carinsko posredništvo. — Tarifni oddelek. — Zbirni promet. — Mednarodne selitve pohištva. — Javna in carinska skladišča. — Največje in najbolje organizirano domače spedijsko podjetje v Jugoslaviji.

P. n. gospodinj, šivilje, krojače, čevljarje, in sedlarje opozarjamo, da se dobijo zopet najboljši šivalni stroji
„Gritzner“
v vseh opremanih material predvojni cene najnižje edino le pri
Josip Petelincu
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.
Pouk v vezenju brezplačen!
Istotam igle, olja, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce, sedlarje, toaletno modno blago, srake, kravate, šetke, palice.
Galanterija, gambli, na veliko in malo!
Najnižje cene! Točna postrežba!

Najstarejša spedijska trdnja v Sloveniji
R. RANZINGER
Ljubljana spedijska pisarna Jesenice
Podjetje za prevažanje blaga južne železnice. Brzovozni in tovarni nabirni promet iz Avstrije in v Avstrijo, Zagarinjenje. Podjetje za prevažanje pohištva. Skladišče s posebnimi zaprtimi kabinami za pohištvo.
Brzjaviti: Ranzinger. Interurban telefon 60.

Radi selitve se prodaja
enonadstropna hiša z vrtom
na periferiji Ljubljane.
Kupec dobi takoj lepo stanovanje,
3 sobe, kuhinjo s pritlikinami z električno razsvetljavo.
Ponudbe na upravo lista pod „600.000—K.“

POZOR! POZOR!
Podpisana naznanjava cenjenim interesentom, da sva otvorila trgovino s črevami in lojem ter čistilnico črev in topilnico loja na JESENICAH. Kupujeva vse vrste črev in loj po najvišjih cenah ter se priporočava p. t. mesarskim mojstrom v blagohotno uvaževanje. Prevzema blaga se vrši na željo tudina licu mesta ter zadostuje v to svrhu dopisnica na podpisana.
Ignac Medvešček s. r. Franc Levičnik s. r.

FRAN RAVNIKAR
mestni tesarski mojster,
LJUBLJANA, Linhartova ul. št. 25.
Telefon št. 415 Poštno-čkovni račun 11428.
Izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno, nadtalno ter umetno tesarstvo.
Parna žaga in strojne delavnice.
Prevzajem po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkven. ostrešja, balkone, vrtnice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropne ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpetine od 12 do 15 m.
Razstava v paviljonu za stavbeno stroko in lesno industrijo.

Najzanimivejše
Ljubljanskega velesejma bode brez dvoma
oddelek št. F 123—124
trgovskega paviljona in razstavišča. Vse najpraktičnejše, najlepše in najboljše, kar je svetovna tehnika v tej stroki
šivalnih strojev
dosedaj iznašla in preizkusila,
razstavi svetovna trdnja
Singer-šivalni stroji
Bourne & Co.
v svojih paviljonih na ogled. Najmodernejši šivalni stroje bo gonila električna sila kar prihrani čas in denar.
To mi življensko vprašanje samo tvornic, marveč velja dandanes prihranitev časa in denarja posebno za rodbine.
OBISK
teh paviljonov Vam bo donesl več koristi in zabave kot vse senzacionalne kino-predstave!

RAZPIS.
JUGOSLOVENSKI SOKOLSKI SAVEZ PRODA potom pismene ponudbene obravnave TRIBUNE in vse OBJEKTE na TELOVADISČU pri artiljerijski vojašnici. Interesentje naj podajo svoje ponude za celoto ali posamezne dele DO 10. SEPTEMBRA T. L. podpisanemu Savezu.
Tozadavne načrte vpošlje Savez na zahtevo proti povzetju 500 K.

ANT. RUD. LEGAT
Prva specijalna trgovina s pisalnimi stroji in pisarniškimi potrebščinami
MARIBOR, Slovenska ulica 7, tel. 100
Samoprodaja pisalnega stroja „CONTINENTAL“, razmnoževalnega aparata „RAPAX“, „VELOMA“-luknjača (Lochapparat) in rednika pisem, sistem „INDUS“. Lastna delavnica za popravila pisalnih strojev vseh sistemov.
Ljubljanski velesejem, paviljon H, koja 291.

All ste že član Jugoslovanske Matice?
ANDREJ JAKIL
Ustanovljeno 1. 1881. Ustanovljeno 1. 1881.
tovarna kož in čevljev, d. d. Karlovac.
Brzjaviti: Jakil, Karlovac. Telefon: pisarna 70, tovarna 50, stanovanje 118.
Proizvaja:
Vaches podplate v polutnicah, vaches krupone, okrajne vratove, podplatnice (Bransolae), tetelino rujava in črno, kravjo rujava, kipse boxkafi v vseh barvah. Solidna kvaliteta!
Čevlje moške in ženske iz boksa v vseh barvah, iz telečjega in kravjega usnja, moderne amerikalne in navadne delavske (bakandje). Elegantna izdelava iz čistega usnja.
Paviljon „I“ št. 386.

Oglašujte za II. Ljubljanski Velesejem v „Jugoslaviji“.

Gričar & Mejač

Ljubljana,
poleg glavne pošte.

Zaloga obleke
za gospode, gospe,
dečke.

KONZERVNA TOVARNA NA VRHNIKI

Največja in edina konzervna to-
varna v Jugoslaviji priporoča
vsakovrstne konzerve in mesne
izdelke po dnevnih cenah.
CENTKI SO NA RAZPOLAGO

BRZO JAVI: „TOVACO“, VRHNIKA.
PAVILJON NA VELESEJMU.

II. LJUBLJANSKI VELESEMENJ:
INDUSTRIJSKI PAVILJON št. 386.

Teodor Korn, Ljubljana, Poljanska c. 8

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih
kleparskih in vodovodnih inštalacijskih del
ter za pokrivanje streh.

Vsa stavbinska in kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. —
Proračuni brezplačno in poštne prosti. — Popravila točno in po
najnižji ceni. Pločevinaste ambalaže kakor kante za fišež, olje,
bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

PARKETNE deščice

dobavlja in polaga v me-
stu in na deželi

Anton Bokal, Ljubljana
Slomškova ulica št. 19.
Telefon 527.

Urar Ed. Škopek

Ljubljana, Mestni trg št. 8.
Velike zaloge ur, zlatnine, sre-
brnine in optike. — Popravila so
izvršujejo strokovno in pod
lastnim nadzorom.
Cene nizke.

Kosmetični preparati!
Kemično-tehnični izdelki!

I. C. Kotar, Ljubljana,

Wolfova ulica 3 Telefon 402.

II. Ljubljanski veliki sejem, paviljon K št. 455.

Te znamke čevlji so najboljši! Zahtevajte povsod.

PETER KOZINA & KO.
TVORNICE ČEVLJEV V TRŽIČU, SLOVENIJA
CENTRALA V LJUBLJANI BREG št. 20
ZAGREB *Matičeva ul. 17.* *Balkanska 13.* **BEOGRAD**

Uvoz in prodaja raznovrstnega
inozem. manufakturnega blaga.

A. & E. Skabernè

Ljubljana, Mestni trg.

Posebni oddelek za pletenine,
trikotajo in perilo.

Tovarna gumbov - Slov. Bistrica

Galalit
Biserni in **Koščeni**
GUMBI

LJUBLJANSKI VELESEMENJ
Paviljon „E“ 96.

WEISSBACHER,

lesno-industrijska družba z o. z.

Dunajska cesta 66

LJUBLJANA

Telefon št. 114

I. Obrat: Parna žaga, tesarstvo.

Izpeljava in naprava strešnih stolov za
visoke stavbe in zvonike, stropov, slepih
in ladijskih tal, verand, paviljonov, vrtnih
ograj, kegljišč, ledenic, mostov, pilotaže.

II. Obrat: Strojno mizarstvo, stavbeno mizarstvo;
okna, vrata, portali, stopnjice, steklenih sten.

III. Obrat: Tovarna lesenih žaluzij in rolo za okna
po lastnem preizkušenem sistemu.

Paviljon na Ljubljanskem velesejmu.

„PARFUMS CHRYSIS“

IMPORT-EXPORT

PARIS I.,
15, RUE DU LOUVRE.

WIEN X.,
22, COLUMBUSGASSE

CELJE
1, ŠKOFJA VAS.

II. LJUBLJANSKI VELIKI SEMENJ

PAVILJON I. — ODDELEK № 397.

Inserati v „Jugoslaviji“ imajo velik uspeh